

Nr. 3 (27)
MARTS 2004

Dundadadznieks

Dundagas pagasta padomes izdevums

2. Ipp. No 22. aprīļa — zupas virtuve.

3. Ipp. Piensaimnieki pirmā maija priekšvakarā

4. Ipp. Vācu laikā Latevi izraka vienās tranšejās.

5. Ipp. Radioamatierisms no “a” līdz “z”.

7. Ipp. Armands Klāvs — luterāņu jaunais mācītājs.
Polārlāči atpeldējuši!

“Es sapni par dzimteni pagalvī likšu...”

Piecpadsmi gadus Šķeltais akmens pie aptiekas atgādina pirms 55 gadiem notikušās necilvēcības. Tāpēc šoreiz mazliet atcerēsimies arī trešās atmodas notikumus.

1989. gada 25. martā

25. marta pasākums, veltīts represētajiem cilvēkiem, sākās pulksten 15.00 laukumā pie aptiekas. Fonā skanēja pūtēju orķestris. Mītiņu atklāja Imants Brusbārdis. Vēl ar runām uzstājās bijušie izsūtītie — Erna Napska, Jānis Reboks, Aija Freiberga — un Tautas frontes pārstāvji Elmārs Virkavs, Anna Seile, Aldons Zumbergs un Arnolds Vērdiņš. Mītiņš beidzās ar “Dievs, svētī Latviju!”. Pēc mītiņa notika aizlūgums luterāņu baznīcā.

Neilgi pirms atceres datuma radās jautājums, kur novietot ziedus. Tika izteikta ideja, ka varētu izveidot piemiņas vietu — nolikt piemiņas akmeni netālu no aptiekas. Dieņu iepriekš, 24. martā, to arī izdarīja. Tas bija zibens sašķelts — dabas izveidots piemineklis. (Sk. tālāk skaidrojumu!)

Šo akmeni bija pieminējis Pauls Grīvans. Par akmens atvešanu bija atbildīgs arhitekts Uģis Kaugurs un PMK-26 grupa. Vēlāk sprieda, ka pie akmens vajadzētu ierīkot apstādījumus. Vilnis Mītlers un Siliņa apņēmas atbildēt par akmens noformēšanu. Radās doma izveidot piemiņas zīmē uzrakstu. Pēcāk tēlnieks Vilnis Titāns iekala akmenī dzejas

rindu “Es sapni par dzimteni pagalvī likšu...” No LTF Dundagas novada nodaļas protokolliem.

Pauls Grīvans:

— Bija 1989. gads. Ideja par piemiņas akmeni nāca no Tautas frontes. Zināja, ka citur salikti līdzīgi, un turpat jau bija 25. marts. Aptiekā kādreiz atradās vietējā čeka, tur dzīvojis čekistu priekšnieks, tur arī cilvēki turēti pirms tālākās izsūtīšanas. Tā

Jēkabs Sproģis, vairāk braukājis pa meliorācijas objektiem, ieteica izmantot akmeni, kas atrodas uz Ne-

■ Šogad 25. III atceres pēcpusdienu ar dzeju un dziesmām kuplināja mērsradznieks Helmutis Feldmanis.
■ Akmeni ceļot ārā no zemes, tas sašķēlās divās daļās. Arī novietojot laukumā pie aptiekas, akmens augšējā daļa nedaudz noslidēja, izveidojot simbolisku Škelto akmeni.

pēc nosprieda, ka tā būtu īstā vieta piemiņas akmenim. Izpildkomitejā tam piekrita.

Mūsu melioratoru priekšnieks

vejas ceļa, kilometrus trīs no centra. Komisija, kurā bija arī Tautas frontes pārstāvji, aizbrauca apskatīties un atzina to par labu esam. Va-

Redaktora ziņa

Astotais pasaules brīnums: sniegsim cits citam roku!

Katrā ciemu reizē man cilvēki stāsta, kā agrāk kopā lielus darbu darījuši. Taču Lateves sievas piebilzdamas jautā: — Bet kā ir tagad? Katrs sava alā... Un secinājums — tādi laiki.

Jā, laiki tādi, ka liek katram domāt par sevi. Šķiet, lielu un mazāku, darba un sakopšanas talku laiks aizgājis pagātnē. Tik daudz apkārt gadījumu, kur skaidri redzams — nejaudājam pa vienam vezumu kustināt! Bet kā panākt, kā atjaunot sastrādāšanos? Jāatzīst, man šajā ziņā dūša bija sagājusi papēžos. Tur jānotiek astotajam pasaules brīnumam.

Lūk, luterāņu baznīcas jumts. Tikai sadarbojoties, stāstot cits citam par šo nepieciešamību, mēs atradīsim ziedotājus un jumtu uzliksim. Nevajag vairs daudz, tikai dažus tūkstošus...

Lūk, jaunais pašvaldības policists (sarunu ceru piedāvāt nākamreiz) bilst — bez sadarbības ar valsts policistiem un vietējiem iedzīvotājiem nekādi nevarēs. Nu nevarēs, ja sēdēsim, rokas klēpi salikuši, un gaidīdami teiksim: aha, nu ir savs policists, mēs maksāsim, lai viņš viens ievieš kārtību!

Lūk, jaunais luterāņu mācītājs Dundagā teic: visas kristīgās konfesijas, jaunas un vecas, var brīnīšķīgi sadarboties.

Lūk, ārsts Valdis Rande LŪDZ un AICINA: sniegsim cits citam roku, palīdzot mūsu pašu grūtdieņiem, ziedojot kādu nieku, lai nodrošinātu zupas virtuves darbību.

Vai jūs ticat astotajam pasaules brīnumam?

Alnis Auziņš

jadzēja dabūt šurp.

Kaudzē sastumti, tur bija vairāki meliorācijas laika akmeņi. Izraudzītais apmēram par divām trešdaļām gulēja zemē. Bija jāceļ ārā. Tehniku darbiem iedeva mūsu meliorācija. Strādāja Valdis Vēzis no Pāces, laikam arī nu jau mirušie Gunārs Ābele, Juris Tenders un Gunārs Bērents. Akmeni ārā ceļot, tas sašķēlās divās daļās, un vēlāk abus atsevišķos gabalus atveda uz centru. Stāsts par zibens sašķelumu ir romantisks, bet nav paties.

24. martā pie manis atnāca Sproģis un teica, ka jābrauc pakaļ. No Stendes meliorācijas bija iedots treileris, ko vilka traktors, septiņsimtnieks. Krānu celšanai iedeva MRS. Šķiet, tas bija desmittonīgais, jo tā tik vien spēja akmens smagāko daļu pacelt. Es to vērtēju vismaz uz deviņām tonnām. Labi, ka akmens bija sašķēlies, citādi to nebūtu varējuši iedabūt treilerī. Mazākā akmens daļa varēja svērt tonnas trīs.

Kad atbraucām un akmeni izkrāvām, gribējām novietot abas daļas vienu uz otras, bet tās nobīdījās. Domājām, kā dabūt atpakaļ, taču arhitekts un Tautas frontes nodaļas vadītājs Uģis Kaugurs, kas vadīja darbu, ieteica atstāt kā ir. Pavisam bijām kādi pieci seši vīri. Tā visa diena pagāja. Beigās atbrauca ugunsdzēsēji, nomazgāja no akmens zemi. Atceros, ka visu dienu bija nepatīkams slapjdraņķis.

Nākamajā dienā notika piemiņas sarīkojums. Vēlāk izveidoja apstādījumus un Vilnis Titāns iekala uzrakstu.

2004. gada 25. martā

Visai nejaukā laikā pie piemiņas vietas pulcējās cilvēku divdesmit. Gunta Šteina, Aina Pūliņa, Lidija Siliņa, Gunārs Zviedris, Jānis Reboks, Miervaldis Ceimurs, Rita un Edvīns Zemtiņi... Tā vai citādi, mūsu cienījamākā paaudze ir cieši saistīta ar padomju varas cietsirdīgo netaisnību. Īsu uzrunu teic pagasta padomes priekšsēdētājs Gunārs Laicāns, nolasīdams arī Valsts prezidentes šodien sacīto uzrunu. Dažas dziesmas nodzied dundadznieku jaunākās paaudzes puīši — Jānis Zadiņš un Ģirts Janbergs. Tumša nakte, zaļa zāle... Nāk prātā Ojāra Vācieša teiktais — šai dziesmai labas beigas, migla nokrīt un kumelīņš atrodas, bet klausoties nez kāpēc kļūst skumji... Pretrunīgas izjūtas šajā slapjdraņķī. Kamēr dzied brašie Dundagas puīši, tikmēr ir turpinājuma izjūta, un savā ziņā tas aizvelk ciet senās brūces. Puīši

dzied... Vārdi gan ik pa laikam noslāpst nemitīgi garām braucošo spēkratu dunonā. Varbūt citugad padomāt un uz minūtem desmit šajā dienā un laikā apturēt kustību garām Vecajai aptiekai? Bet varbūt arī nevajag? Iespējams, kādam mašīnu troksnis uzjundī atmiņas. Gunta Šteina, pagriežusies pret aptiekas ēku, saka: — Kā tagad atceros šos logus — tur mīta čekas priekšnieks Mazurs. Un kā todien kauca smago auto bremzes... Es to nespēju aizmirst.

Pēc piemiņas brīža sirmgalvju grupa dodas uz pils atjaunoto Mazo zāli. Tur — silta tēja, cepumi un dziesminieka Helmuta Feldmaņa dzeja un dziesmas. Par divdesmit piekto martu, par mīlestību, par dzīvi.

Droši vien sāpes nav vairs tik asas kā pirms daudziem gadu desmitiem, taču šie muži nav vairs tādi, kādi bija pirms 49. gada 25. marta. Gluži kā Šķeltais akmens nekad vairs nebūs viengabalains, kāds tas reiz bija.

Alnis Auziņš

2004. gada budžets

Tā kā tipogrāfijā iepriekšējo numuru nodrukāja gauži tumšu, tad diagrammās viss bija saplūdis. Atvainodamies to pašu nodrukājam tabulās.

Pagasta pamatbudžeta

plānotie ieņēmumi 2004. gadā (latos)

Nodokļu ieņēmumi	393 397
Iedzīvotāju ien. nodoklis	303 804
NĪN par zemi un ēkām	88 993
Azartspēļu nodoklis	600
Nenodokļu ieņēmumi	55 316
Nodevas un maksājumi	850
Maksas pakalpojumi	42 842
Pārējie nenodokļu ieņēmumi	11624

Saņemtie maksājumi

Par skolēnu apmācību	10 514
Mērķdotācijas	64 768
Dotācijas no pašvaldību izlīdzināšanas fonda	41 725
Maksājumi no citiem budžetiem	21 420
KOPĀ	587 140

Pagasta pamatbudžeta

plānotie izdevumi 2004. gadā (latos)

Darba alga, soc. nodoklis	354 177
Pakalpojumu apmaksa	100 832
Energoresursi	45 127
Dotācijas, pabalsti	28 564
Pārējie izdevumi	77 060
KOPĀ	605 760

Ko tie nospriež, tas paliek

Pagasta padomē 15. martā

► Pirmpirkuma tiesības

Atteicās no pirmpirkuma tiesībām uz nekustamiem īpašumiem *Bērzu iela 2* (1 ha), *Jaunsili* (8,3 ha), *Bubieri* (2,4 ha), *Tauriņi* (19,3 ha), *Akmeņi* (20,4 ha), *Vīlpi* (6 ha) un no *Celmājiem* atdalāmā 14,7 ha zemes gabala.

► Kredits ES LIFE projektam

Zaļais novads 21
Atteica ņemt Ls 37 000 kredītu ES LIFE projekta *Zaļais novads 21* vajadzībām, jo iespējamie neatliekamie maksājumi (kredits un garantētais līdzfinansējums) 2005. g. ir Ls 94 840, kas ir jau tuvu maksimālajai 20% robežai no kopējā budžeta.

► Telpu nomas pakalpojumi

Apstiprināja pieņemt maksas pakalpojumu noteikumus Nr.2 Par telpu nomu.

► Inventāra iegāde VSPC

Atbalstīja Dundagas Veselības un sociālās palīdzības centra ierosmi lūgt Pašvaldību savienības Ģimenes aprūpes

centra Bulduri (PSGAC) likvidācijas komisiju nodot PSGAC inventāru Dundagas VSPC vajadzībām.

► Nodokļu piedziņa

Nolēma no SIA PARK STUDIOS LATVIJA bezstrīda kārtībā piedzīt nekustamā īpašuma nodokļa parādu Ls 81,01 par īpašumu *Gruži*.

► Projekts Dundaga un dundadznieki internetā

Nolēma atbalstīt ar līdzfinansējumu (Ls 197) Dundagas pagasta bibliotēkas un Kubalu skolas-muzeja projektu Dundaga un dundadznieki internetā.

► Nosaukumu piešķiršana

Piešķīra nosaukumu *Pienenes* no īpašuma *Bērzu iela 2* atdalāmajam 1 ha zemes gabalam un *Celmlauži* no *Celmājiem* atdalāmam 14,7 ha gabalam.

► Zemes piešķiršana lietošanā

Saskaņā ar likuma *Par zemes reformas pabeigšanu lauku apvidos 2.* pantu piešķī-

ra pastāvīgā lietošanā 0,4 ha zemes ēku īpašuma *Ķeģi* uzturēšanai, 5,5 ha — saimniecības *Mazirbes Mežvidi* paplašināšanai un 2 ha — saimniecības *Laikkalni* paplašināšanai.

► Būvatļauja

Atļāva *Grieži* īpašniekam saņemt no pagasta būvvaldes arhitektūras un plānošanas uzdevumu dzīvojamās ēkas celtniecībai.

► Nodokļa termiņa pagarinājums

Īpašumam *Pausi* piešķīra nekustamā īpašuma nodokļa 1. ceturkšņa samaksas termiņa pagarinājumu līdz 30.06.

► Sadarbība ar luterāņu draudzi

Nolēma slēgt sagatavoto Latvijas Evaņģēliski luteriskās baznīcas Dundagas draudzes sadarbības līgumu starp draudzi un Dundagas pagasta padomi.

► Grants ieguve Vīdales karjerā

Atļāva uzņēmumiem SIA *Talce*, SIA *Talsu meliorators* un SIA *Jaunemari* iegūt nepieciešamo grants daudzumu Vīdales smilts – grants karjerā.

► Zemes transformācija un lietošanas mērķi

Atļāva īpašumā *Dzintarkrasti* 0,3 ha meža zemes transformēt apbūves ze-

reiz projektā iesaistījušās 4 Dundagas un 2 Kaļķu ģimenes.

Nākamais tapa projekts *Lūdzu! Palīdz man izlasīt pirmo grāmatīņu!* VKF projekta īstenošanai piešķīra Ls 200. Projektu rakstīt mudināja bērnu nodaļas ikdienas darbs. Mazie dundadznieki ir visčaklākie bibliotēkas lasītāji, bet tieši viņiem domātā grāmatu fonda daļa ir bēdīga — grāmatas ir *noļasītas*, neskaitāmas reizes labotas, katastrofāli trūka jaunāko. Tādēļ projektā pievērsāties tikai pirmsskolas un 1. klašu skolēniem piemērotai literatūrai. Tā kā pirmsskolas vecumā bērns sāk lasīt vai pats vēl neprot to, tad projekta grāmatu vidū daudz pasaku krājumu, ko pieaugušie var lasīt priekšā. Projekta gaitā sadarbojamies ar bērnuudārza audzinātājiem un audzēkņiem, kā arī ar pirmajām klasēm un atsevišķi ar ģimenēm.

Šogad janvārī VKF konkursam iesniedzām Projekts 2004. gada dzejas dienām Mūsu mājas. Ideja tapa kopā ar Dundagas mākslas un mūzikas skolas mākslas nodaļas pedagogiem. Izraudzījām Māras Cielēnas 12 dzejoļus, kuras mākslas nodaļas audzēkņi atveidos mākslas darbos. Vārsmu izmantošana ir saskaņota, un autore patiesi ir ieinteresēta ieraudzīt savus dzejoļus atdzi-

nostāju. Kolkas un Ances pārstāvji galvenokārt atsaucās uz pētījumiem un iedzīvotāju anketēšanu. Izvēle esot nepārprotama — palikt katram par sevi. Reizē anceniece uzsvēra, ka ar Dundagu saista daudz kopēju darbu, īpaši projektu, Ances bērni mācās mūsu mākslas un mūzikas skolā. Likās — pavisam durvis uz Dundagu kaimiņi negrib aizvērt, taču... nevarot pieņemt Dundagu kā novada centru. Varbūt vēl svarīgāka iebilde — 13 km bezasfalta ceļš uz šejieni. Ances deputāte vēl piemētināja, ka nākotnē, veidojot Ziemeļkurzemes novadu, nepieciešams pārskatīt robežas starp Tārgales un Ances pagastu, iekļaujot Ances pagastā tās kādreizējās zemes, kas pašlaik pieder

saslimšanām. Maksa par konsultāciju — Ls 1,50 — nonāks zupas virtuves vajadzībām. Tuvākas ziņas par zupas virtuves darbību var gūt no sociālā darba organizatores Mārites Jurčas pašas vai pa tālr. 42638.

Jau tagad gribam pateikties dāsnajiem ziedotājiem: i/u *Viktorijs* īpašnieci Drosmai Greiško, z/s *Jaunsniķeri* un personīgi Elmai Zadiņai, Dzintrai Kalerei, z/s *Mazliepadas* un personīgi Inītai un Ilmāram Sūniņiem Stendē, un visiem, kas ar savu artavu jau atbalstījuši *zupas virtuvi!*

mē. Zemes gabalam noteiks izmantošanas mērķi “lauku apbūves teritorija”. Pēc zemes transformācijas atļaujas saņemšanas īpašnieks varēs saņemt no Dundagas pagasta būvvaldes arhitektūras un plānošanas uzdevumu ēkas celtniecībai.

Atļāva īpašumā *Reiņi* 8,6 ha lielu lauksaimnieciskās zemes platību transformēt meža zemē. Zemes gabalam noteiks izmantošanas mērķi fizisko un juridisko personu īpašumā vai lietošanā esošie meži un pārējā zeme, uz kuras galvenā ekonomiskā darbība ir mežsaimniecība.

► Uzņemšanas un atskaitīšanas noteikumi vidusskolā

Apstiprināja Dundagas vidusskolas uzņemšanas un atskaitīšanas noteikumus vispārējās vidējās izglītības programmās.

► Individuālā darba atļauja

Atļāva Andim Bērziņam nodarboties ar individuālo darbu — mežizstrādes darbiem.

► Vēlēšanu komisija

Pēc Jeļenas Ansabergas lūguma atbrīvoja viņu no darba Dundagas pagasta vēlēšanu komisijā. Izsludināja vēlēšanu

mušus bērnu darbos. Mākslas nodaļas audzēkņu un pedagogu kopīgi paveikto varēsiet aplūkot izstādē, ko ceram atklāt Dzejas dienu laikā Dundagas pagasta bibliotēkā. Tad gaidīsim ciemos arī pašu dzejnieci. Projekta īstenošanai VKF piešķīra Ls 164.

Projektos iegūtās grāmatas ir pieejamas visiem bibliotēkas lietotājiem. Savukārt Dzejas dienās gaidīsim interesentus uz izstādes atklāšanu. Mūsu darbs ir vērsts uz ikvienu pagasta iedzīvotāju, jums tikai vajag atnākt uz bibliotēku un izvēlēties sev atbilstošo un interesējošo literatūru.

Ruta Emerberga, bibliotēkas vadītāja

Lasīšanas eksperti pulcējas Rīgā

6. martā Krišsalas izstāžu centrā Grāmatu gadatirgus laikā vienkopus pulcējās Bērnu žūrijas ekspertu delegāti no visas Latvijas (no katras Bērnu žūrijas bibliotēkas viens eksperts). Dundagas pagasta un Kaļķu bibliotēku pārstāvēja Gunārs Laicāns, Ruta Emerberga, Jurgis Jansons un Eliza Laicāne. Pasākumu vadīja Zigfrīds Muktupāvels un Bērnu žūrijas simbols (māksli-

Tārgalei. Savukārt mūsu pagasta padomes priekšsēdētājs izvirzīja nepieciešamību veidot spēcīgus apriņķus. “Valstī ir spēcīga centrālā vara un pašvaldības, bet labas vidējā līmeņa varas pietrūkst.”

Vienprātība runātājus saistīja dažos jautājumos. Piemēram, vai ceļus uzlabos (asfaltēs) un valsts patiesi atbalstīs novada izveidi? To ciemiņi jautāja A. Pīlēga kungam, taču ministrijas pārstāvis neko cieši solīt nespēja.

Protokolā ierakstīja, ka pašvaldības šādi lēmušas par iekļaušanos Dundagas novadā: Dundagas pagasts atbalsta novada veidošanu kopā ar Ances un Kolkas pagastu un saskata iespēju veidot lielāku novadu kopā ar Lubes, Īves

komisijas kandidātu pieteikšanos līdz 07.04.2004.

► Dzīvesvietas deklarēšana

Lai sekmētu vēlētajus deklarēt pamatdzīvesvietu un viņiem būtu iespēja 12. jūnijā piedalīties Eiropas Parlamenta vēlēšanās, pēc LR Centrālās vēlēšanu komisijas aicinājuma uzdeva pagasta Administratīvajai komisijai nepiemērot administratīvos sodus (naudassodus) iedzīvotājiem, kas vēl nav deklarējuši savu dzīvesvietu.

► Arhitektūras plānošanas uzdevums

Atļāva pagasta būvvaldei izsniegt arhitektūras plānošanas uzdevumu Sūdes Atvašu esošo būvju rekonstrukcijai.

► Tautas nama darbība

Lai veicinātu sadarbību ar s/o *Dundagas Vārpa*, nolēma tautas nama darbības novērtēšanai un sadarbības veicināšanai izveidot darba grupu — deputāte Maira Remesa (vadītāja), izpilddirektors Andris Kojro, kultūras darba organizatore Santa Maksimoviča, jauniešu kluba pārstāve Una Upīte, s/o *Dundagas Vārpa* vadītāja Anita Nazarova.

Protokolu pārlūkoja Aivars Miška

Pagasta bibliotēkas projekti

Pērn bibliotēku pieteicām četros projektos Valsts Kultūrkapitāla (VKF) fondā, un visos četros mūs finansiāli atbalstīja.

VKF finansētās mērķprogrammas *Jaunu grāmatu un citu izdevumu iegāde publiskajām bibliotēkām* vadmotīvs ir veicināt nacionālās grāmatniecības attīstību un palielināt valsts atbalstu pašvaldību bibliotēkām, uzlabojot informācijas resursu kvalitāti. Konkursā atbalstītās bibliotēkas saņem latviešu autoru oriģinālliteratūru, bērnu literatūru, kultūras izdevumus, vārdnīcas, enciklopēdijas, uzzīņu literatūru. Mērķprogrammu administrē Latvijas Nacionālā bibliotēka (LNB).

Līdz 2003. g. beigām saņēmām 227 jaunas grāmatas kopsummā par Ls 777,02 (visas iepirktas par VKF līdzekļiem). Jaunieguvumus pēc bibliotekāru ieskatiem piedāvājam arī Kaļķu un Vīdales bibliotēkām. Šīs grāmatas pazīsiet pēc divām uzlīmēm: vienā attēlota VKF simbolika, otrā — Dundagas pagasta bibliotēkas projekts VKF mērķprogrammai 2003. gadā.

VKF finansētās mērķprogrammas *Lasīšanas veicināšana un bibliotēku pa-*

kalpojumu bērniem attīstīšana I posmā Bērnu žūrija mūsu bibliotēka projekta īstenošanai saņēma grāmatu komplektu 2 eksemplāru apjomā par Ls 116,12. Ar bibliotēku starpniecību *Bērnu žūrija* darbojas visā valstī. Mūsu kopīgie galvenie mērķi — veicināt bērnos lasītpraksi; rosināt iesaistīt vecākus, skolotājus, bibliotekārus un pašvaldību vadītājus lasīšanas veicināšanas programmas attīstībā visā Latvijā; veidot saiti, kas vienotu bērnu domas, vēlmes un sajūsmu ar rakstnieku, tulkotāju un izdevēju nodomiem un sasniegumiem.

Mūsu pašu pirmā izstrādātā projekta — *7x7 jeb lasošā ģimenē katrai dienai savu grāmatu* — īstenošanai VKF piešķīra Ls 116. Bibliotekāri izveido 7 grāmatu kopas no izdevniecības *Zvaigzne ABC* piedāvātās literatūras, ietverot enciklopēdijas, praktisko padomu izdevumus, latviešu un ārzemju daiļliteratūru un bērnu literatūru. Grāmatu kopu pilnā apjomā nodod lasīšanai ģimenē, kas lasa, analizē un vērtē mūsu anketās. Paš-

KĀDS BŪS TĒVA NOVADIŅŠ?

Ar ko beigsies administratīvi teritoriālā reforma? Īstas skaidrības par to pašlaik nav ne tikai iedzīvotājiem, bet arī pašvaldību un valsts vadītājiem. Tomēr 4. martā Dundagas pilī pulcējās četru pagastu vadītāji, lai, Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas (RAPLM) valsts sekretāra vietnieka *Arvīda Pīlēga* aicināti, paustu savu nostāju. Vienotība neizskanēja, bet ministrija izteiktos viedokļus *pieņēma zināšanai*. Būšot vēl citas sarunu kārtas...

Pēc **102 novadu projekta** mūsu jeb Dundagas novadā ietilptu Talsu rajona Dundagas pagasts (pārstāvēja pašvaldības vadītājs Gunārs Laicāns) un Kolkas pagasts (pašvaldības vadītāja Benita Ose), un Ventspils rajona Ances pagasts (deputāte Vija Izašare). Tā kā Talsu ra-

jona Lubes pagasts izteicis vēlmi veidot novadu kopā ar Dundagas, Īves, Ances, Kolkas un Rojas pagastu, tad sarunās piedalījās arī Lubes pagasta vadītājs Egons Sprōģis.

Īsi uzstājoties, četri pilnvarotie sūtni izklāstīja un pamatoja savu pašvaldību

ļaujoties uz mūsu ļaužu izpratni un cilvēkmīlestību.

Kartupeļus, burkānus, kāpostus, gurķus u.c. lauksaimniecības produktus ceram saņemt no zemnieku saimniecībām un privātpersonām. Lai iegādātos gaļu, krējumu, makaronus u.c. produktus, VSPC ir novietotas divas ziedojumu kastītes. Lūdzam dundadzniekus, apmeklējot iestādi vai garāmējot, ziedot kādu santīmu pašu cilvēku atbalstam. Dots devējam atdodas!

Ārsts Valdis Rande VSPC telpās trešdienās konsultē bērnus ar ķirurģiskām

Zupas virtuve sāk darboties

Veselības aprūpes un sociālās palīdzības centrā (VSPC) no 22. aprīļa pagasta trūcīgie iedzīvotāji varēs saņemt siltu ēdienu — pirmdienās un piektdienās no plkst. 13.00 līdz 14.00.

VSPC kolektīvs to apņēmis nodrošināt bez pašvaldības finansējuma, pa-

balstus (*bērnu naudu* un pabalstus, ko ģimene saņem no pagasta konkrētajā mēnesī).

GMI VAR piešķirt **no 1 līdz 9 mēnešiem**, katru situāciju atsevišķi novērtējot sociālajā komisijā un komitejā.

Trūcīgajām ģimenēm (ienākumi uz 1 ģimenes locekli ir mazāki par 50% no minimālās daba algas, t.i., Ls 40) VAR piešķirt **vienreizējus pabalstus**, arī konkrēti novērtējot katru gadījumu.

A. A.

Lauzīsim galvas dotajā virzienā!

Piensaimnieki pārmaiņu krustcelēs

Sarunu ar piensaimnieku kooperatīvās sabiedrības (PKS) *Dundaga* vadītāju *Gunti Pirvitu* publicējam pirms divarpus gadiem — *Dundadznieka* pirmajā numurā. Kas mainījies pa šo laiku? Paju skaits palicis tas pats (177), biedru pulks nedaudz samazinājies, toties pēdējā laikā palielinājusies vidējā iepirkuma cena par piena litru — no 9 līdz 11,5 santīmiem, kas atbilst valstī vidējai. Pārbūvēta un uzlabota pati ražotne. Taču pašā galvenajā Dundagas piena savācējiem un pārstrādātājiem skaidrības nav — kā iegrozīsies dzīve pēc 1. maija? Pretrunas pašmāju un Eiropas Savienības (ES) prasībās ražotājiem padara piensaimniekus gandrīz par loterijas dalībniekiem.

Pagātnes mantojums

Guntis Pirvits: — 1927. gadā Centrālā piensaimnieku savienība mūsu ēkā nodibinājusi pirmo kopmoderniecību. Plāksnīte ar attiecīgu uzrakstu joprojām saglabājusies. Daudz ziņu par tiem laikiem nav, bet pienu ir savākuši un sviestu kūlušī. Tātad pārstrādē ir bijusi, tiem laikiem — tīri laba.

Padomju gados visu *salika pa plauktiņiem*. Kādu laiku Dundagas pienotava atradās Ventspils pakļautībā, kādu laiku — Liepājas. Te bija tikai piena savākтуve. Pavisam nedaudz pienu separēja, krējumu veda uz Okti, vājpienu — uz Talsiem.

Kad mainījās varas un nojauta sadalīšanos, tad toreizējie Talsu pienotavas priekšnieki esot pavākuši no Dundagas ražotnes iekārtas, atstājot tikai vēsturisko kopmoderniecības plāksni, separatoru, dažas vannas un katlus.

Neatkarības sākumā valdība skubināja zemniekus ņemt ražotni savās rokās. Ja toreiz būtu zinājuši, ka vajadzēs tik daudz likt klāt — bez atbalsta un skaidrības... Bet nu jau ir tik pulka ieguldīts, ka atpakaļceļa nav.

Zemnieki mums, mēs — zemniekiem

Mums pienu nodod tuvu pie 300 cilvēku, no mūsu pagasta — 75. Daudzi no viņiem ir gados veci cilvēki, un jāatzīst, ka prasības, kas nāk pār zemnieku galvām, nav viegli izpildāmas (lielsaimniecībās, protams, ir citādi). Nevienš neņem vērā, ka pārējā Eiropā nodokļu sistēma iedibinājusies ilgā laika posmā. Daudzi no mūsu zemniekiem, kas kādreiz dibināja zemnieku saimniecības un kļuva par nodokļu maksātājiem, neapjauta, kas viņus sagaida. Piena ražošana vispār nav joma, kur izvērst nezin kādu biznesu. Kritēriju ir tik daudz — piena garša, smarža, izskats, ķīmiskās īpašības, tauku saturs, olbaltumvielas, nemaz nerunājot par labturības prasībām, kūts iekārtojumu! Atrast nepilnības un trūkumus ir viegli. Jāatzīst, arī zemnieki ir dažādi. Ir tādi, kuru govju piens neatbilst elementārām prasībām, tādu nepieņem. Ir saimnieki, kam gribētos ieteikt pieaicināt speciālistu, lai *trešā acs* palīdzētu saprast, kas nav pareizi, kas jāuzlabo.

Braucam savākt pienu pa divpadsmit pagastiem. Latvijā pērn 70% piena saražoja tie, kam ir 7 govīs un mazāk, 30% — lielākie. Tātad nelielajiem ganāmpulkiem joprojām ir nozīme, turklāt augstākās šķiras pienu mums nodod arī divu trīs govju īpašnieki. Ļoti labi saprotu to cilvēku bažas un uztraukumus, kurus biedē neskaidrība pirmā maija priekšvakarā. Tā nenoliedzami ir sociālekonomiska problēma, jo viens ir tas, ka mēs nodrošinām darbu 40 strādājošiem, bet otrs — mēs dodam iespēju ar piena naudu kaut nedaudz papild-

dināt maciņu vecajiem cilvēkiem, dažu govju īpašniekiem. Kas notiks, ja pirmās šķiras pienu vairs neuzskatīs par pienu?

Skumji ir tas, ka joprojām visi daudz lopkopju mūsu kooperatīvo sabiedrību uzskata par manu privātuzņēmumu. Tas ir zemnieku uzņēmums, kam ir iespējams izvēlēti savu valdi un lemt. Lielajā sapulcē to var darīt. Diemžēl ir sarežģīti pat atrast revidentu pašu vidū, kas dažas reizes gadā palīdzētu izšķirt kādu strīdu, pakritizēt utt.

Latvijā vispār tikpat kā nav kooperatīvu un kopsadarbības. Mūsu uzņēmumā pats smagākais posms ir pārstrāde, jo tur vajag ieguldīt nopietnus līdzekļus — lai atbilstu ES standartiem. Bet arī zemniekam kaut ko vajag nopelnīt! Tāpēc visu laiku balansējam kā uz naža asmens — lai tikai nenosvērtos par daudz ne uz vienu, ne uz otru pusi.

■ *Tūlīt spārnī griezies un ar Latvijas Krājbankas kredīta palīdzību iekārtotā saldētava sāks darboties.*

Dundadznieka foto

Par ēku un izredzēm

Kurzemē tādi uzņēmumi kā mēs ir četri, Latvijā pavisam — ap piecdesmit. Esmu skatījies radniecīgas pienotavas Baltijā un pie mums — Rīgā, Talsos, Nīgrandē, Straupē, Mālpilī. Daudzi pēc apjoma ir apmēram tādi paši. Katram sava ķibe, bet lielos vilcienos esam līdzvērtīgi. Mums ēka ir visai liela, bet diezgan sliktā stāvoklī, vēl pavāji apsaimniekota.

Februāra beigās te viesojās ES komisija — pārbaudīja, kā Pārtikas veterinārais dienests (PVD) izpilda ES direktīvas dažādos pārstrādes uzņēmumos, arī pie mums. Pirms tam PVD deva rīkojumu divās dienās uzrakstīt tā saucamo matricu — plānu, visus galvenos darbības virzienus, pretī paredzot finansējumu. Uzrakstījām, lai gan divās dienās grūti radīt plānu Briselei, ar visiem būvaprēķiniem.

Lielāki uzņēmumi nesen varēja atļauties SAPARD naudu, mēs ne. Mūsu ēku novērtēja tikai par Ls 20 000, un ko mums iesākt, ja sākuma cena projektam ir € 350 000? Saldētavas izbūvei tik tikko dabūjām kredītu no *Latvijas Krājbankas* — Ls 10 000. Tautpot līdzekļus, daudz esam darījuši

pašu spēkiem un arī nošāvuši greizi. Tā, piemēram, biezpiena cehā celtnieki nopietni kļūdījās, uzliekot mitruma neizturīgu materiālu.

Pamazām ēku tomēr apgūstam. Agrākā kantora un dzīvokļu vietā pa lielai daļai esam iekārtojuši jaunas ražošanas telpas. Jauno kantori izvietojām tālāk no ražotnes, izbūvējām laboratoriju. Palielinājām atļauto strāvas lielumu — tam bija nepieciešams izbūvēt jaunas līnijas. Izpildot Vides pārvaldes prasības, no jauna izbūvējām kanalizācijas trases un ierīkojām notekūdeņu izlīdzināšanas rezervuāru. Uzbūvējām pieņemšanas nojumi. Pa nelieliem laukumiņiem uzklājām asfaltu, lai gan visam pagalam vajadzētu būt ar cieta segumu. ES pārbaudītājiem rādījām mūsu jaunās telpas — saldētavu, kas tūlīt sāks darboties, un dušas telpas.

Pašreizējie izstrādājumi un ieceres

Ražojam sviestu, dažādus biezpiena paveidus — vājpiena, pilnpiena, paniņu un brokastu biezpienu, biezpiena tortes, skābo un nedaudz saldo krējumu, tīrkultūru. Diezgan stabili vietu pašmāju tirgū iekarojis ķimeņu siers. Apmēram gadu piedāvājam pudelpienu.

Mūsu nozares īpatnība ir tā, ka ziemas mēnešos piena pietrūkst, toties vasarā tā ir pat par daudz. Tāpēc tad ražojam nerentablu kazeīnu. Arī sviests neatmaksājas, bet ko darīt ar krējuma pārpalikumu?

Pēdējos gadus sastrādājamies ar vairākām pienotavām. Tā, piemēram, no Saldus mums ved krējumu, mēs taisām sviestu un pretī dabūjam viņu

Pārdošana

Pienotavas veikalīņu iecienījuši dundadznieki, taču tas neatbilst PVD prasībām, tāpēc nezinām, cik ilgi te būsīm... Viens veikals mums ir Ventspilī, divi — Talsos (arī tur viens neatbilst prasībām). Nupat esam atvēruši savu stendu Piena paviljonā Rīgas centrāltirgū.

Dundagā mūsu produkciju pērk bērnudārzs, skola, pensionāti. Ārpus Dundagas — dažas mazas ceptuves uz Talsu pusi, Kandavā, Ventspilī.

Mēs saviem produktiem nepievienojam ķīmiskas piedevas, tāpēc tie domāti dažu dienu patēriņam. Lielveikaliem tā ir tikai ķēpa. Tāpēc arī ieguldām līdzekļus savās tirdzniecības vietās.

Prasību pretrunu pinekļos

Saprotams, ka pārtikas ražotājiem jāievēro stingras prasības dažādās jomās. Diemžēl bieži vien Eiropas Savienības un mūsu valsts izvirzītās prasības nesakrīt vai ir pat pilnīgi pretējas. Turklāt mūsu PVD tikai kontrolē, bet neskaidro, kā vajadzētu darīt, norādot uz Ministru kabineta (MK) 491. noteikumiem (tos atkal grozīs).

Mums vislielākās neskaidrības ir ar logiem, durvīm, grīdām un sienām. MK noteikumos ir teikts, ka virsmām jābūt gludām, viegli tīrāmām. Bet Vācijā līdzīgās ražotnēs grīdām izmanto flīzes ar izcilnīšiem, jo gludas virsmas mitrumā ir slidēnas. Vācija kalpo par paraugu citām Eiropas zemēm... Var gadīties, ka mums jaunās, gludās grīdas būs jāplēš ārā.

Mēs ietilpstam arhitektūras pieminekļa zonā, un ēkai varētu piemērot pieminekļa statusu. Kādi logi būtu pareizi? Uz savu galvu nedrīkstam rīkoties. No arhitektūras viedokļa plastmasa nederētu. PVD saka — jābūt plastmasai. MK noteikumos gan tieši plastmasa nav pieprasīta, savukārt *eiropieši* prasa viegli mazgājamas virsmas, nenorādot, tieši ko. Ir tāda plastmasa, kas atdarina koku, bet — ļoti dārga... Acīmredzot liksim plastmasas logus, rakstīšu un skaidrošu pieminekļu sargiem.

Eiropas Savienības regulas ir vispārīgas. Kā mūsu ierēdņi tās iztulko, tā ir. Vai tiešām visā ražotnē ir vajadzīgi automātiskie krāni (ūdens tek, paliekot rokas apakšā)? Arī katlu mājā? Pašlaik trīs tādus esam ielikuši. Viens automātiskais krāns mazumtirdzniecībā maksā ap 300 latu.

Mūsu valsts pārbaudītāji apgalvo, ka tagad koku nekur vairs nedrīkst izmantot, pat paliktņos ne. Esmu gan redzējis, kā Vācijā lielā uzņēmumā sviestu ieliek kastēs, un tās novieto uz koka paliktņā...

Jauno saldētavu iekārtojam pāris

mēnešus. Vairāk laika prasīja sagatavošanās un apjēgšana, kā pareizi darīt, nekā pats darbs. Kad par to visu jautāju PVD, man teica: jūs dariet, kad būs gatavs, mēs atbrauksim kontrolēt.

Nav skaidrības par piena šķirām. ES speciālisti teic, ka pēc pirmā maija derēs tikai augstākā labuma piens. Vai tiešām? Augstākā labuma piens mūsu PKS ir 55%, visā Latvijā — 60%. Kā dzīvosim mēs un zemnieki, ja pārējos 40 — 45% nevarēs no ražotājiem iepirkt? Ko darīt ar 1. un 2. šķiru? Mēs savus piena produktus vismaz pagaidām ārpus Latvijas nedomājam piedāvāt. Kāpēc Latvijā nevar pārdot un pārstrādāt pirmās šķiras pienu, kas ir pavisam labs, normāls, ikdienišķs piens? MK 491. noteikumos ierakstīts, ka mūsu zemniekiem šis gads un vēl nākamais ir pārejas periods... Tātad neviens pirmās šķiras pienu nevarētu aizliegt iepirkt. It kā. Bet skaidrības par rītdienu mums nav.

Te saskaramies ar tirgus līmeņiem. Vācijā ir vietējais, pavalsts un visas Vācijas tirgus. Labi, mēs esam maza zeme, bet vai Latvijā jāievieš tikai viena līmeņa tirgus ar visstingrākajām ES prasībām jau uzreiz pēc pirmā maija?

Pirms kāda laika izvirzījās jautājums arī par nerūsējošā tērauda cisternām automašīnām. Problēma varētu rasties karstumā — bet tas pārsvārā ir pārstrādes procesā, un tur no alumīnija esam gandrīz atbrīvojušies. Vismaz pagaidām mazās pienotavas joprojām izmanto alumīniju. Izskan jau iebildumi arī pret alumīnija kannām, bet mazajās saimniecībās vēl daudz tādu.

Nākamā gada sākumā brauks trīs četri PVD speciālisti skatīties un vērtēt — atzīt mūsu ražotni vai ne. Pārbaudīs itin visu, un dažādi tulkojamu situāciju diemžēl netrūkst.

Vismaz skaidrību!

Pašlaik esam noraizējušies un domājam, ka piena pārstrādātājiem ļoti derētu apspriesties valdības līmenī. Kā sadalīt Eiropas un Latvijas tirgu? Ko atļaut vietējam tirgum, ko ne? Kādā kategorijā ietilps mazie zemnieki ar piecām govīm? Kas ar viņiem notiks? Pagasta padomes priekšsēdētājs Gunārs Laicāns solīja palīdzēt, lai apspriestos kopā ar Zemkopības ministrijas pārstāvjiem. Iegūt lielāku skaidrību — tas jau būtu daudz.

Alnis Auziņš

Cīemos

LATEVE

(Nobeigums)

Īves kādreiz un tagad

Francis Vilmanis: “Mums dārzā aug īve, kādreiz teica, ka esot otra lielākā Latvijā. Tā arī literatūrā minēta kā *Mazantu* īve. Kādreiz 80. gados pie mums brauca un ar zviedru urbjiem urba, lai noteiktu vecumu. Tad gandrīz katru gadu kāds ieradās. Apkārtmērs 1 m 30 cm. Pašlaik vienā pusē skujas nobirušas, pērn lielajā salā laikam vienu pusi apskādēja.

Un tepat arī ir *Daiku* īvu audze. Agrāk tur pletās pļavas un ganības, nebija aizaudzis kā tagad.”

Edgars Vilmanis: “Februārī vienu svētdien aizgāju apskatīt. Ko nu daudz sniegā var redzēt. Saskaitīju 39 īves — cita cilvēka augumā, cita mazāka, dažas pavisam mazas. Viņas ir numurētas. Jāaprunājas... Varbūt var uztaisīt projektu, kopt viņas — ja izdodas piesaistīt līdzekļus. Ja veci koki uzkrīt virsū, tad tikpat kā nolauzts. Bet pa velti es diezīn vai tā.”

F.V.: “Manā bērnībā tur govīs ganījās, apkārt bija apstrādāts. Īves bija plati, spēcīgi krūmi.

Agrāk īvu bija tik daudz, ka uz bērēm vainagus no īvēm vien taisīja, no Vīdales brauca pakaļ, lauza zariņus. 1941. gadā uznāca lielais sals un sniegš, tad meža zvēri daudz galotņu nograuzā. Buki, stīrnas īves dikti cieņi.

Tagad pa vasaru ja kāds privāti atbrauc, tad ejam rādīt. Liegums jau skar vairākus saimniekus, īves tur pļešas divos trīs hektāros.”

Vilnis Mitlers: “Man to stāstīja Kaļķu mežzinis. 30. gados *Daiku* saimnieks Lankovskis ar saviem pušiem *Daiku* aplokā izcirtuši īves žogu mietiem. Īve nepūst, kaut arī nav sveķaina. Īve atjaunojas no celmu atvasēm. Kas tajā vietā pa šiem laikiem ir atjaunojies, tas tagad iecelts par liegumu. Ja var ticēt Ilmāram Riekstiņam, tad *Daiku* aplokā 23 gabali it kā būtu. Es tur biju 80. gados, tad, cik nu tur sameklēju, īves bija stipri nožēlojamas, nomāktas. Tā nav piemērota vieta īvēm, bet veģetēt veģetēja. Tad pirms diviem gadiem bija kaut kāda kompānija, kurai bija jāizstrādā liegumu apsaimniekošanas plāni, arī *Daiku*. Es uz to apspriedi garāmejot biju aizgājis. Tā lieta bija smieklīga. Cik *Daiku* liegumā ir īvu? Nav svarīgi, kaut nevienas nebūtu! Noskaņojums bija tāds — ja būtu vairāk naudas, tad vairāk liegumu būtu plānojuši.

Es tur nekādu perspektīvu nesaķatu. Pārāk nepiemēroti augšanas apstākļi, pārāk niecīgs skaits, mums ir daudz labākas vietas. Bet tas nenozīmē, ka tāpēc *Daiku* īves būtu jālaiž postā. Ciešamos augšanas apstākļos īvēm gada dzinums ir 25 — 30 cm.”

VĀCU LAIKS

F.V.: “Vācieši pa mājām dzīvoja. Pie mums mita latviešu būvbataljons, vienā istabā atradās ārsta kabinets. Vācieši arī pie *Strēlnieka* dzīvoja.

Vācu laikā sāka kandžu dzīt. Paslepus, pa krūmiem, jo par to draudēja cietums. *Strēlnieks* arī taisīja kandžu, lielās garās silēs tecināja, un mēdza tā piedzerties, ka sieva nevarēja ciest. Reiz pļavas stūrī pie kuplas egles atkal kurina uguni. Lateves ciems bija pilns ar vāciešiem, žandarmi ik pa laikam apstaigā. Un sieva nosūdz vāciešiem, parāda, kur dūmi kūp. Labi, vācieši aiziet uz to pusi. Nemaz nav ilgi, kad dzird — visi barā dzied.

Visi ciema iedzīvotāji gāja tranšējas rakt, gandrīz trīs līnijas izraka cauri. Par to vakarā labi deva ēst. Pie

ēšanas varēja pieteikties arī bēgli, tiem deva zaldāta porciju. Ēdienu deva *Ozoliņos*, *Purviņos* bija štābs. Ēst varēja, cik grib, nekādu normu. Bet manam tēvam smēkus vajadzēja, un tos deva bēgļiem. Ieeju *Purviņos*, tur vāciešiem par tulku viens policists no Seces. Mēs rindā stāvam vairāki, istie bēgli un es. Pienāk mana kārta. No kurienes? Es — no Rīgas. Kur vecāki? Atbildu, ka viens pats, vecāki Rīgā. Vācietis kļuva stipri līdzjūtīgs. Izrakstīja kartiņu zaldātu porcijai, dabūju smēkus, zirga desu, mākslīgo medu, margarīnu, marmelādi. Atnācu mājās, tēvam cigarillas ka prieks!

Mani varēja paņemt gaisa spēku izpalīgos. Talsu apriņķī iesauca 1926. un 1927. gadu, bet mūs neķēra. Mēs tajā laikā bijām Ventspils apriņķī, un Gastons Tamms, toreizējais policijas priekšnieks no *Dižantiem*, centās neizsludināt iesaukumu un saglāba savus jauniešus. No *Strēlniekiem* divus iesauca leģionā, viens bija pagalam, otrs vēlāk tika Kanādā.

Vācu laikā mums pagalmā bija dūmbūda, žāvētava. Reiz ēdam pusdienas, uzreiz vācieši skrien pie akas, grābj spaiņus un prom. Johaidi, dūmbūda deg! Vācieši lej ūdeni, lingo

■ *Lapenes* 30. gados.

Foto no A. Nierliņas albuma

sniegu uz uguns — ziema bija. Nu jādod vāciešiem gaļa, lai ēd.”

Aina Nierliņa: “Vācu laikā ņēma nost lopus, bet ciemā cits citam līdzēja, ziņnesis skrēja cauri, ka kontrolēs lopus. Tad veda uz mežu bēdzināt.”

PĒCKARA LAIKS

F.V.: “Kā te krievi nāca iekšā, kā bišu spiets — četras piecas dienas pēc devītā maija! Daļa vāciešu un leģionāru aizmuka, kāds arī palika. Asinsizliešana gan nebija. Daži leģionāri pat kokos bija uzkāpuši. Krievi ienāca pie mums mājās, sadzina visus sētsvidi — tēvu, mani, bēglus — un tad dzina tālāk uz *Veco skolu*, uz filtrāciju. Māte atdeva pēdējo maizes gabaliņu visiem līdzī. Aiz Alakstes kapiem apsēdāmie grāvkantē atpūsties, visi kaimiņi, kas nu bija. Un skatāties — viens puisis nāk no mugurpuses leģionāra formā. Viņš bija sēdējis kokā un redzējis, kā mēs ejam. Nodomājis, kur viens paliks svešā pusē. Viņam novilkā zābakus, paņēma visu, kas pievācams. Kad nu bija filtrācija, tad tiem, kas vācu armijā bijuši, lika iziet ārā no ierindas. Viens otrs iekūlās tāds, kas nemaz nebija nekur piedalījies, tikai iesaukuma laiks bija. Pases visiem bija līdzī. Bet, ja tu biji izkāpis ārā no ierindas, ar to pietika. Prom uz lāgeri.

Mēs tur mitām trīs četras dienas. Kreisajā pusē ceļam bija gara baraka, *Vecajā skolā* pratināja. Vienam otram gāja grūti... Nodevēji arī bija pa vidu. Pret mums gan izturējās labi, to godu nevar atņemt. Mūsu mājās ierīkoja štābu. Mums nekas nepazuda, pilnīgi nekas! Ne mans kabatas pulkstenis, kas tāpat stāvēja uz galda, ne bēglu sieviešu ritenis uz staļļaugšas. Mēs arī pa labam. Bēglu sievas labi

mācēja krieviski, mana mamma virsniekiem izdalīja pa ceptas gaļas šķēlei. Zaldāti ar saviem katliņiem stāvēja rindā pēc piena, lai ieslauc. Cits gāja divreiz, tad gan māte nedeķa.”

IZSŪTĪŠANA

LVA, 1995, Represēto saraksts, 1949. gadā no Lateves ciema izsūtīti

Lankauski (Lankovski?) — Teodors, Arvīds, Silvija, Minna (*Jaundaiki*), Fricbergi — Arvīds un Marta (*Zveibuļi*), Lankovski — Ernests un Alvīne (*Daiki*).

A.N.: “1949.g. izveda Metu (mēs viņu saucām par Mirtu) Niegliņu ar visu četrgadīgo dēlenu. Viņa tad pie mums dzīvoja, *Lapenes*.”

Juris Zemturis: (no pašvaldībai dāvinātiem dokumentiem): “Alberts Fricbergs izbēga no izsūtīšanas.”

G.M.: “Izvešanas dienā mēs, bērni, nācām no skolas mājās. Arī *Zveibuļi* dēli Fricbergi. Taisni Žagatlējā *Daiki* bija paņemti, ar zirgiem veda, *Daiku* saimniece jau iekšā. Mēs tik vien sapratām, ka nav kaut kas riktīgi. Vai *Zveibuļi* puikas zināja? Uzreiz abi krūmos iekšā! Viņiem vecākā māsa bija Ancē skolotāja. Nokļuva pie viņas un palika dzīvi. Vienam tad bija astoņi gadi, otram desmit.

Izstrebiteļi ar plintīm sēdēja ratos.

■ *Šņikvaldu ģimene* no *Strēlniekiem*. 30. gadi. Saimniece Ģirts visu 13 bērnu ielēkumā. Kreisajā pusē mācītājs Edgars Ville. Foto no F. Vilmaņa albuma

tad aizgāju uz Kaļķu ēdnīcu. Biju arī brigadiere un cūkkope.”

A.N.: “Ošlejās dzīvoja Grīnfelds, un saimniece tur slimoja ar lepru.”

G.M.: “*Ozoliņu* saimniece aizgāja uz *Daikiem*, un māja palika tukša. 50. gados *Ozoliņos* iekārtojās katoļu baznīca. Te apkārt daudz katoļu — Leperi, vēl nāca Župe, Lazdāni un Šubiņi no Vīdales, arī krievu vecticībnieki. Mācītājs brauca katru svētdienu.

Tad kolhozu laikos izdomāja, ka daļu māju jāpārceļ tuvāk centram. *Jaunbūdenus* tā arī pārcēla. *Jaunbūdeni* saimnieki bija prom [izsūtīti]. Tas bija vesels notikums!”

F.V.: “Mūsu mājas, *Mazantes*, arī gribēja pārvietot, bet es nebiju ar mieru.”

Burvji Reimartusi

G.M.: “Jānis Žups reiz nācis pār lauku no balles. Vecais *Bērzmalnieku* Reimartuss bija burvis. [J. Zemtura atmiņās K. Reimartuss dzīvojis *Alksvados*.] Tas redz, ka iet pār viņa lauku, un sauc, ka pieburs kājas pie dibena. Tas tā — pa jokam. Žups paiet un rāda, ka šim kājas tiešām ir savā vietā.

Kārlis Reimartuss daudz palīdzēja, man reiz rozi izārstēja. Ar vārdiem vien, tikai ūdeni deva iedzert. Man kāds kilometrs līdz *Lienītēm*. Bet temperatūra augsta, mani ar traktoru veda mājās. Iekāpu, un uzreiz same-tās slikta dūša, dabūju vemt. Pārbraucu, temperatūra bija nost un kļuva

Mūsu pašu sarkanie, vietējie. Nuja, bija arī šķūtīs paņemtie, kā tu atteikies vest? Izveda no *Daikiem*, *Zveibuļiem*, laikam no *Dravniekiem* arī. Tur dzīvoja Kronbergu Kārlis.”

KOLHOZA LAIKI

A.N.: “*Latevē* pēc izvešanas uzreiz dibināja pirmo kolhozu. *Oktobra rīts* saucās, pirmais priekšsēdētājs bija Rožvīku Erdbergs.

Es kolhozā galīgi negribēju iet. Mācījās vakarskolā un strādāju Dundagas veikalā. Bet veikala vadītāja paņēma naudu no kases. Arī man draudēja nepatikšanas, jo par naudu kā pārdevējam bija jāatbild. Vai nu cietums, vai nu kolhozs! Tā pēc 10. klases sāku strādāt kolhozā. Strādāju dažādos darbus. Agronome biju, iecirkņa priekšniece un brigadiere.”

G.M.: “Kaļķos notika visa mūsu saviesīgā un kultūras dzīve. Ar drēbju čibiņām pa sniegu uz Dundagas kultūras namu esam gājuši. Ne par tumšu, ne par tālu bija.

Ja vajadzēja, tad darbos cits citam gāja palīgā. Šausmīgas meža normas vajadzēja izstrādāt.”

A.N.: “Gunta bija vienīgā sieviete traktoriste Kaļķos, kam bija tiesības.”

G.M.: “Mazliet tur bija spītības un iedomības, un neatlaidība. Es tā iemīlēju traktoru, ka nevienam nevarēju atdot. Reiz lasīju akmeņus ar novācēju Piltēnē. Būvbrigādes vīri lasa mazos, es lielos. Viens trāpās dikti liels. Traktors sacēlas uz divām kājām. Es piespiežu stūri un domāju — ja ies atpakaļ, tad tāda tā nāve būs. Un tad pilnīgi zemapziņā izspiedu sajūgu. Traktors lēnām, lēnām nolaidās atpakaļ. Citreiz atkal apgāzos ar traktoru uz sāniem. Bet skābsienā nekā nebija. Piecus gadus uz traktora nostrādāju,

■ *Kaļķu kolhoza priekšsēdētājs Leons Āls, brigadiere Aina Nierliņa, agronome Elga Tālberga un brigadieris Alksnis*. 60. gadi. Foto no A. Nierliņas albuma

vesela. Kārļa sievai Emīlijai arī bija tādas spējas. Reimartuss mācēja arī piesiet zagļus. Reiz viņa pļavā zaga sienu, un Kārlis tā viņus piesēja, ka zagļi netika no kaudzes nost. Tā dabūja redzēt, kas tie par cilvēkiem.”

MŪSDIENAS

A.N.: “Tagad man astoņi govslopi stallī, vēl sīki šādi un tādi. Bērni palīdz sienu vākt, kartupeļus stādīt, malku sazāģēt.”

G.M.: “*Lienītēs* kļuva par šauru. Tur palika meita. 1987. gadā nopirku tukšos *Ozoliņus*.

Reiz dēls, mājās braukdams, ieraudzījis sivēnu baru. Viens klibs, to atved mājās. Visu pagājušo vasaru pie

mums. Saucām par Ruksi. Atsevišķi turējām, nikns bija. Man arī iekēra rokā. Citi brauca skatīties. Dikti atšķīra svešus. Ēda pienu, zaļus kartupeļus, graudus, miltus, bet barība bija atsevišķi jādod. Astoni mēneši bija mūsu *meitenei*, kad aizveda uz brižu dārzu Klapkalnciemā. Tur esot kuilītis.”

F.V.: “Pirms dažiem gadiem *Latevē* ciemojās *Panorāmā*. Arī mūsu mājās. Pēc tam rādīja televīzijā. Un vajag tā sagadīties — tikko Jānis Dimants no mājas ārā, tā viena šifera plāksne no jumta nāk zemē. Labi, ka neuzkrita uz galvas. Cik tur trūkal!”

G.M.: “Kad nāca *Atmoda*, sākās cilvēku šķirošana. Privatizācija nebija godīga. Kas mācēja, tam nāca. Netaisnība radīja savstarpēju rūgtumu. Tagad cilvēks ar cilvēku vairs nesatiekas. Katrs ielien savā stūrī. Ja nu trīs četri satiekas, tad ceturtais jau aizdomīgi skatās — kas tur ir?”

Trūkst arī cilvēku. Pa pieci seši kilometri viens varbūt atrodas. Un nav vairs, kur pulcēties. Skolu Kaļķos noārdīja. Tur norisa visa saviesīgā dzīve.”

E.V.: “Redzēsim, kā būs Eiropas Savienībā. Es, jauns cilvēks, balsoju pret un arī tagad esmu pret. Man [mežstrādnieka] darbam viss kļūst dārgāks — degviela, ķēdes. It kā būtu jāprasa dārgāk par savu darbu. Pa lapiem cena nepieaug, barība gan. Agrāk pārdeva bulļi, bišķi pielika klāt

naudu un nopirka *javiņu*. Kurus laikus lai slavē?”

F.V.: “Ne visai sen *Mazantēs* sapulcējās tie, kas kolhozā strādāja — brigadierī, zootehniķi u.c. Atcerējās, kā viss bijis. Manā jaunībā bija cerība. Tagad jaunajiem nav draugu, tukšs. Drūmi un nospiesti. Dzīvei nav vairs pamats.”

Alnis Auziņš

Autors pateicas par atbalstu raksta tapšanā I. Abajam, G. Mauriņai, A. Nierliņai, E. un F. Vilmaņiem, J. Zemturim.

Reiz bija...

Radioamatieri —
no Penēža līdz Kristīnam

Drīz pēc radio dzimšanas radās radioamatieri. Konstruktori būvē aparātus, bet operatori uztver signālus, kā arī paši raida ēterā. Gadu desmitiem iedibinājusies prakse — sekmīgu radiosarunu apliecina, izsūtīt īpašu kartiņu. Ilggadīgiem radioamatieriem tādu ir pilni albumi. Arī *Ervīnam Kristīnam* un *Andrejam Lūkam*. Kādreiz ar šo nodarbi aizrāvās desmitiem Dundagas jauniešu un pieaugušo, Dundagu pazina kā vienu no Latvijas radioamatierisma centriem, un viens no atbalsta punktiem bija pilī, vēlāk — vidusskolas jaunajā ēkā. Par šiem laikiem tagad liecina nodzeltējušas publikācijas, pašu radiomīļu atmiņas un masts pie *Lielās skolas*.

Mazliet no radioamatierisma
ābece

Pagājušā gadsimta 20. gados uzskatīja, ka tieši vilņi neder tāliem sakariem, un zināmu frekvenču joslu nodeva radiosportistiem. Amatieri pierādīja — ar vienkāršas aparātūras palīdzību iespējams nodibināt sakarus pat starp kontinentiem. Vēl pēc desmit gadiem radiosportisti atklāja, ka arī ultraīsvilņi (UĪV) izplatās daudz tālāk par tiešo redzamību.

Ervīns Kristīns (YL2C2): “Radioamatieriem ir pieņemts rakstos aizvērdā minēt personisko radioizsakuma signālu. Tas cilvēkam ir uz mūžu. Kad radioamatieris nomirst, tad zūd arī signāls.

Lai dabūtu autovadītāja tiesības, jāzina noteikumi un jāprot braukt, bet šoferis var nezināt, kāpēc jāspiež sajūgs. Lai privāti nodarbotos ar radioamatierismu, nepietiek ar to, ka prot uztvert signālus un raidīt. Jāzina radio pamati, radiotehnika.

Man pieder ap 30 gadu veca radiostacija (raidītājs kopā ar uztvērēju, tā saucamais transīvers). Kaut cik laba maksātu vismaz 800 dolāru. Ģimenes budžetā šis vaļasprieks iecērt robu.”

Andris Miķelšteins (YL3GCU): bijušais dundadznieks: “Pirmie radioamatieri bija amerikāņi, un viņu izsākums 20. gados bija HAM. Arī pašus radioamatierus sāka saukt par HAM. Radioamatieri drīkst strādāt noteiktās radiofrekvenču joslās, lai netraucētu radiostacijām un citiem oficiālajiem sakaru kanāliem. Ir arī radiohuligāni, kas to neievēro un strādā, kur grib, īpaši Krievijā.

Pastāv četras radioamatieru kategorijas. Ceturtās kategorijas amatieris drīkst strādāt tika ultraīsvilņu diapazonā, trešās — UĪV un īsajos vilņos, izņemot vienu diapazonu, otrās — visos diapazonos, bet ar jaudas ierobežojumu līdz 100 vatiem, pirmās — ar maksimālo jaudu līdz 500 vatiem. To nosaka Valsts Elektrosakaru inspekcija. Lai iegūtu augstāku kategoriju, jāizpilda zināmi normatīvi. Man ar kartiņām būtu jāapstiprina 1000 telegrāfa sakari un jākārtē teorētiskais eksāmens, lai dabūtu otro kategoriju.”

E.K.: “Kāds Amerikas amatieris, vārdā Niks, iekļuva Gīnesa rekordu grāmatā kā cilvēks, kas diennakti nodibinājis visvairāk radiosakaru — ap 1000. Viņš arī prata sasveicināties un atsveicināties ļoti daudzās valodās.”

Sava valoda

E.K.: “Kā bijušais kuģu radists es labi protu trīs valodas: latviešu, krievu un Morzes. (*Ervīns rāda, kā pats strādā ar Morzes alfabētu un tulko, ko teic kāds sibīrietis Sergejs.*) Tāpat labi noder angļu, vācu un spāņu valoda, ko arī kādreiz nedaudz apguvu. (*Valdis Ābols man intervijā atzina, ka aizraušāns ar radioamatierismu viņam likusi izšķirties par angļu valodas studijām.* — A.A.)

Mums ir savi pieņemti saīsinājumi. Tos nosūtām gan ēterā, gan rakstām uz kartiņām — divi trīs burti un skaits, kas izsaka jēdzienus. Tā, piemēram,

73! nozīmē vislabākos novēlējumus, 88 — gaisa skūpstis (ir arī sievietes — radioamatieres), RS — dzirdamību, QSO — sakars, SK — sakaru beigas, TNX vai TKS — paldies. Ja nekaunīgs radiohuligāns nemitīgi jautas virsū tavai sarunai, tad nosūta tādām 99 — nevis ar kartiņu, bet uzreiz *gaisā*. Tie ir diezgan spēcīgi lamuvārdi. Bija vēl tāds humors. Padomju laikos Dundagas vidusskolas pazīšanās signāls (sufikss) bija GBL. Dundadznieki pa jokam to sāka tulkot kā *Golden Breznev Leonid*. Par to mums sanāca ziepes.

Radioamatierisms tajos gados plauka, DOSAAF atbalstīja kolektīvās radiostācijas. Vienīgā valsts, ar kuru radioamatieriem neieteica strādāt, bija Izraēla. No kuģiem arī nedrīkstēja raidīt. Es gan reiz nostrādāju un dabūju pa biksēm. Pašlaik vienīgā valsts, no kuras radioamatieri nedrīkst raidīt, ir Ziemeļkoreja. Aizliegums skar arī kara darbības zonas.

Mēs, dundadznieki, arī padomju laikos strādājām ar ārzemju latviešiem — ceturtdienās vienos naktī tikāmies ēterā. Protams, darbojās savi *stukači*, turklāt Rīgā, Ventspilī, Liepājā, Daugavpilī un Rēzeknē bija ierīkotas vietas, no kurām kontrolēja ēteru. Mūsu vidē pieņemts runāt tikai par

■ **Ervīns Kristīns** pie sava transīvera.

tehniskām lietām, par sacensībām, par laikpistākļiem. Arī tagad neapspriežam politiku — tāda ir radioamatieru ētika (to izklāsta, izsniedzot licenci). Bet ar ārzemju latviešiem jau aizgāja sirsnīgāk. Viņi mums stāsta, kā atpūtīsies nedēļas nogalē, mēs pretī, kā dosimies vaļaspriekus ķemmēt. Tā plāpājām, kamēr toreizējo kolektīvās stacijas priekšnieku Artūru Zommeru izsauca uz Talsu čeku. Gandrīz *aizkļāpēja* mūs ciet.

Padomju laikos ar UK apzīmēja PSRS kolektīvās stacijas. Jau pirms kara Latvijai bija sava radioizsakuma zīme — YL. Šis, tā saucamais sufikss (sufikss ir zīmju kombinācija, kas seko un apzīmē konkrēto lietotāju) ir mūsu valsts zīme arī tagad. Šos burtus var redzēt uz visiem sakaru līdzekļiem — uz kuģiem, lidmašīnām. Bet ārzemju speciālajā literatūrā arī padomju gados Baltijas valstis apzīmēja

ar pirmskara prefiksiem. Interesanti, ka aizpērn viena stacija, godinot *Titanika* piemiņu, strādāja ar *Titanika* izsakuma signālu — MGY.

Sacensības, ekspedīcijas, kartiņas...

E.K.: “Sacensības ir dažādas. Piemēram, Latvijas amatierstacijas piedalās maratonā — 9 sacensības gadā. Katru mēnesi vienu ceturtdienu stundu ilgi visas stacijas strādā, un uzvar tas, kurš nodibina vairāk sakaru. Katru sestdienu un svētdienu notiek līdzīgas starptautiskas sacensības, kas ilgst 24 un pat 48 stundas.

Īpašs paveids ir *lapsu medības*. Mazus raidītājus, kas katrs raida savu signālu, noslēpj noteiktā lauka (meža) teritorijā. Dalībnieki ar īpašu uztvērēju lūko *lapsas* uztvert. Kad tas izdarīts, tad jāskrien un jātrod. Līdzīgi orientēšanās sacensībām. Ivars Šleiners par to ieinteresējās, tā būtu laba nodarbe skolēniem. Vajag vairāk entuziastu...

Pasaules mēroga pasākums ir strādāt bākās vai to tuvumā. Pirms diviem gadiem rīkojām pirmo Latvijas ekspedīciju uz Kolkas bāku, pērn — uz Šlīteres bāku. Ir arī ekspedīcijas uz salām. Visa pasaule ir sadalīta zonās, katrai teritorijai piešķirts savs pazīšanās signāls. Amatieri sarīko ekspedīciju uz kādu eksotisku, neapdzīvotu salu, lai no turienes dabūtu radioseansa apstiprinājumu. Tieši šādos nolūkos latvieši ir bijuši Gambijā. Viens Latvijas amatieris ir bijis Antarktīdā. Pašlaik viens strādā Irākā. Radioamatieri rīko arī klātienē saietus — latvieši savus, eiropieši savus (Fridrihshāfenā, Vācijā), amerikāņi savus.

Par nodibinātiem radiosakariem

5 — 10%. Ja tā ir kāda vieta, no kuras ļoti gribas saņemt kartiņu, vai nu lūdzu atkārtoti, vai raugu noķert jaunu radiosakaru.

Kartiņām var pirkt parastās at-

- **Sakaru apstiprinājuma kartiņa no 4XAM (Izraēla), 1994. gads.**
- **Dundagas vidusskolas kolektīvās radiostācijas UK2GBL kartiņa.**
- **Sakaru apstiprinājuma kartiņa (otrā puse) no JY1 - Jordānijas karaļa Huseina I, 1970. gads.**

No Ervīna Kristīna albuma

AMATEUR RADIO STATION JYI CONFIRMS CONTACT WITH :					
RADIO	DATE	GMT	MC	RST	2 WAY
UQ2-037-67	30 APR 70	2009	14 (21) 28	5-8 JYI 5-8	CW SSB WKG - DKUJ
73					
OP. HUSSEIN I P.O. BOX 1055 AMMAN JORDAN PSE QSL TNX					

klātnes, bet dārgi sanāk. Tāpēc pasūta individuāli. No veciem laikiem man saglabājusies kartiņa ar Dundagas vidusskolas staciju fonā un vilņoto LPSR karogu. Neatkarības laiku sākumā nodrukāja kartiņas, iekrāsojot katru Latvijas vēsturisko novadu. Vairāki amatieri pasūtīja Latvijas valsts 80 gadu jubilejai domātu kartiņu. Tagad gribu pasūtīt kartiņu ar Dundagas emblēmu.”

Kad citi striki trūkst

E.K.: “Kad 2001. gada 11. septembrī teroristi sagrāva Ņujorkas torņus, mobilie un citi sakari tuvākā apkaimē vairs nedarbojās. Radioamatieri veicināja glābšanas darbus, nodrošinot teicamus sakarus. ASV valdība Amerikas radioamatieru līgai pēc tam izteica pateicību.

Kopš 2000. gada Latvijā darbojas ekstremālo situāciju stacija. Es to vādu. Katru dienu plkst. 10 vakarā noteiktā vilnī sazināties. Sadarbojamies ar Sarkano Krustu. Par laimi, milzu nelaimes nav notikušas. Bet padomju laikos, kad bija grūti dabūt atsevišķas zāles, amatieri uz savu roku savstarpēji sazinājās un nodrošināja zāļu iegādi.”

Arvīds Penēzis, Artūrs Zommers...

E.K.: “Viss sākās ar skolotāju Arvīdu Penēzi. Viņš 50. gadu vidū Dundagas vidusskolas audzēkņus aizrāva ar radiotehniku. Nodibinājās radiopulciņš, radās konstruktori. 60. gadu sākumā Dundagas vidusskola kļuva slavena ar saviem radiokonstruktoriem. Tā bija bāze. 60. gadu vidū Dundagā sāka dzīvot Artūrs Zommers. Viņš ieinteresēja skolēnus, arī pieaugušos. Viens no pirmajiem iesāka Andrejs Lūks (YL2ON), nedaudz vēlāk es, lai kā mācoties 7. klasē. Aparatūru paši būvējām. DOSAAF atdeva vienu otru armijas mācību raidstaciju, no zvejnieku kolhoziem varēja dabūt lietotas kuģu raidstacijas. Reizēm kaut ko atdeva radi. Cik pirmskara radioaparātu es esmu izjaucis! Kad jūrmalā vilka elektrību, dabūju anodbateriju aparātus. Tas viss noderēja detaļām un pašizglītībai.

Vidusskolā, Dundagas pilī, kur kādreiz baronam bijusi vannas istaba — mazā telpiņā bez logiem — ierīkojām pirmo kolektīvo staciju. Antenu izvilcām uz pils jumta. Šādām stacijām ir vairākas priekšrocības. Pirmkārt, vienam būvēt vienmēr ir dārgāk. Otrkārt, padomju laikos patstāvīgi iziet ēterā drīkstēja 18 gadu vecumā, kolektīvajā stacijā — 16 gadu vecumā (tagad 14 gados).

60. — 70. gadu mijā Dundaga piedzīvoja uzplaukumu. Ar radiokons-

trukciju nodarbojās Imants Kēnigvalds, Jānis Gulbis, Nikolajs Korženko, Kārlis Filips, Jānis Siliņš (palīdzēja meitināt jaunās vidusskolas mastu). Tā saucamo novērotāju bija desmitiem — Jāzeps Bleive, Aldis Anzenavs, brāļi Āboli, Aigars Pētersons, Jānis Apsītis, Indulis Šermukšnis, brāļi Mucenieki, Andris Miķelšteins... Pirmos gados ikviens ir tikai novērotājs. Vēlāk cītīgākie sāk paši raidīt.

Skola pilnībā bija radioficēta. Es darbojos ar aparatūru — no devītās klases līdz vidusskolas beigām. Daiga Mužellovska bija diktore. Ceturtdienās raidījām programmu — skolas jaunumus, paziņojumus. 70. gadu sākumā, kad beidzu vidusskolu, Dundagā jau bija kādas astoņas individuālās radioamatieru stacijas. Vienu laiku vadīju kolektīvo staciju.”

Mūsdienas

E.K.: “Jaunajā skolā viss turpinājās, bet neatkarības sākumā pamazām noplaka. Šķiet, 1995. gada sākumā mūsējie piedalījās pēdējās sacensībās.

Es labprāt jaunus pamācītu. Esmu ņēmis ar bērniem Pastēdē, Talsos vadījis pieaugušo grupu. Pašlaik esmu Rojas vidusskolas radiostācijas priekšnieks, tur strādā rosigi fizikas skolotājs. 90. gadu sākumā mēģināju darboties ar jaunajiem dundadzniekiem. Bet man pašam trīs mazie, par pulciņu neko nemaksāja. Man vajadzētu nopietnu blakus nodarbošanos, lai nodrošinātu ģimeni un vēl ieguldītu pulciņa darbā.

Valsts elektrosakaru inspekcijā reģistrējušies ap 400 radioamatieru, īsti rosigi Latvijā ir ap 40. Bet — jaunie klāt nerodas. Dators un citas mūsdienas iespējas aizēno radiosportu, lai gan tās varētu vienu otru papildināt. Radiostaciju saslēdzot ar datoru, var pārsūtīt cits citam attēlus, ciparu radiosignālu sakarus.

Vidusskolā aiz skatuves 2. stāvā bija radiostacija. Par konjakiem vien mēs tur bijām savākuši gluži labu aparatūru. Nu viss izsaimniekots, palikuši tikai krāmi. Lai atsāktu darbību, būtu jāiegulda ap 500 — 600 latu. Līdz 1995. gadam katru gadu maksājām 5 latus par licenci, jo to ir grūti dabūt. Tagad antena vien palikusi. Un Dundagas vidusskolas izsakuma signāls — YL1XL.”

Alnis Auziņš

Par zaļu pat vēl zaļāks

No ēnas nekur nespruksi!

25. februārī Latvijā bija *Ēnu diena*. Tad skolēns, ja vēlas, kā *ēna* var sekot noteiktas profesijas pārstāvim un vērot viņa darba dienu. Iztaujāju Dundagas vidusskolas 10. un 11. klases skolēnus, kas bija izmantojuši šo iespēju — Ditu Vinovsku, Māru Zadiņu, Daci Kinčiusu, Ģirtu Jānbergu un Tomu Ratkeviču, bet sarunā nepiedalījās ēnas Aija Dudareva, Auce Bernāne, Zane Zosa un Andrians Jankovskis.

— Vai skolā *Ēnu diena* notiek pirmo reizi?

Ģirts: — Nē, jau vairākus gadus, un par to atbild skolotāja Sarmīte Dinsberga.

Māra: — Tie skolēni, kas vēlas piedalīties, piesakās.

— Kāpēc tajā piedalās tik maz skolēnu?

Ģirts: — Pašam jāiet uz jāsarunā ar izraudzīto cilvēku. Manuprāt, daudzi baidās.

Dita: — Traucē arī slinkums un pasivitāte. Citi nevar izdomāt, kur pieteikties. Taču par *ēnu* var būt skolēni jau no 8. klases.

— Pastāstiet, kam jūs katrs bijāt *ēna* un ko šajā dienā darījāt?

Māra: — Mēs ar Ditu Talsos *Uniban-kā* bijām *ēnas* klientu daļas vadītāji

Ievai Krēkei. Kad ieradāmies, viņa iepazīstināja ar Talsu filiāli — darbu, kasēm, operāciju zāli, atklāja, ka tas ir ļoti grūts darbs.

Dita: — Vispirms visu izrunājām un jautājām. Kad nāca klienti, kuriem izsniedza kredītus, mēs izgājām laukā. Pēc tam mums atļāva aizpildīt vienu veidlapu un piedāvāja iestāties pemsiju otrajā līmenī. Ieva izstāstīja par visiem pakalpojumiem un saviem pienākumiem. Mēs pavērojām bankas gaisotni.

Māra: — Bankā bijām no pusdesmitiem līdz pustrijiem. Īstenībā šajā dienā Ieva nestrādāja, jo runāja ar mums. Ja viņa strādātu, būtu jāraksta papīru kalni, kas ir diezgan garlaicīgi. Mēs arī tur nemaz nedrīkstētu sēdēt blakus, jo informācija ir slepena.

Laba atpūta pēc laba darba

No 7. līdz 11. martam Dundagas vidusskolā viesojās Skovbo (Dānija) jauniešu skolas pašpārvalde. Dāņu skola ir brīvā laika pavadīšanas veids, nevis obligātā mācību iestāde. Viesi ciemodamies darbojās kopā ar Dundagas vidusskolas skolēnu parlamentāriešiem — diskutēja par demokrātiju, strādāja darba grupās un iepazīstināja ar sevi. Brīvajā laikā slēpoja Maķiškalnā, atpūtās diskotēkā, pērās pirti. Uz sarunu aicināju Skovbo jauniešu skolas pašpārvaldes prezidentu *Martinu B. Lindstromu* un pašpārvaldes biedru *Pīteru Sorensenu*.

— Ko jūs šeit darījāt?

Martins: — Daudz runājām par demokrātiju, par atšķirībām starp Dundagu un Dāniju un arī starp mūsu skolām. Par to, kādi ir skolotāji šeit un tur.

Martins: — Latvijā ir skolēnu parlamenta skolas, Dānijā tāda nav. To mēs arī varētu ieviest. Latvieši šo to varētu pārņemt no mums.

— Ko darījāt brīvajā laikā?

Martins: — Dzīvojām viesģimenēs. Patiesībā mēs ar draugiem pavadījām kopā gandrīz visu laiku, arī brīvo. Mēs cits citam piezvanām un sakām: “Sveiks, kā tev iet? Te es zvanu!”, un tad ejam uz pirti vai kā citādi pavadām kopā laiku.

Pīters: — Arī brīvo laiku pavadot kopā, labāk iepazīst cits citu, vieglāk

Dace: — Es kopā ar Aiju Dudarevu biju Talsu frizētavā *Kleopatra*. Salonā no pusdesmitiem līdz pustrijiem vērojām līdzīpašnieci Baibu Smildziņu. Pa šo laiku ieradās tikai trīs klienti. Kamēr Baiba tos apkalpoja, mēs skatījāmies un komentējām. Tur bija arī praktikante, taču viņa varēja apkalpot tikai īpaši sev sarunātos klientus, jo līdzīpašniecei nav izdevīgi atdot savus klientus praktikantei. Telpas salons īrē no veikala *Nieciņš*. Baiba izstāstīja, kā salons darbojas, cik maksā par īri, cik pelna, kuros mēnešos ir lielāki ienākumi (vislielākie — izlaidumos un svētku dienās), kuros nav gandrīz nekādu. Uzzinājām frizieru darba plusus un mīnusos. Nav tik viegli, kā biju iedomājusies. Ir nogurdinoši visu dienu griezt matus.

Ģirts: — Mēs ar Tomu bijām *ēnas* Dundagas vidusskolas direktoram Uldim Katlapam. Diena sākās pulksten astoņos, beidzās trijos, bet direktors teica — lai arī darba diena ilgst līdz pieciem, visbiežāk tā beidzas pussešos, reizēm pusseptiņos. Šī diena sākās *Mazajā skolā* ar skolotāju sapulci.

Toms: — Tad atbraucām uz *Lielo skolu*. Šeit direktoram bija jāveda datorstunda devītajai klasei. Pēc tam bija vēl divas stundas pie devītajām klasēm, tās vadījām mēs.

Ģirts: — Direktors atļāva iejusties

sadarboties diskusiju uzdevumos. Mums patika gan nopietnā daļa, gan brīvais laiks.

Martins: — Svarīgi runāt par demokrātijas atšķirībām šeit un tur. Taču zinu, ka daži skolēni mūsu padomē sēž un prāto: “Nē, tikai ne atkal par demokrātiju!” Domāju, ka latvieši ir zinātkārāki.

— Kā patīk jūsu ģimenes?

Pīters: — Viņi ļoti rūpējas par mums. Visi esam apmierināti

Martins: — Esam mierā ar visu. Latvieši ir lieliski. Mēs atbraucām šeit, un visi mūs sveicina!

Pīters: — Skolēni šķiet nedaudz dīvaini — mūs nepazīst, bet sveicina.

— Kā jums patīk Dundaga kā vieta?

Martins: — Domāju, ka tā ir maza pilsētiņa, izrādās — lielāka nekā tā, no kuras nāku. Te vakaros ātri pazūd ielu apgaismojums, un tad tu vairs neko neredzi.

Žetonu vakars ar izlaiduma noskaņu

Tā nu ir noticis, ka izlaidumklasēs ierastajā pasākumā žetonus vairs neizvēlas, un šogad laikam vienīgais bija tas, ko piesprauda pie skolas karoga. Tādējādi pats nosaukums *Žetonu vakars* uzlūkojams par iekonservējušos laika liecību. Tagad visi kļuvuši par gredzenu pavēlniekiem.

Ar ko izcēlās 12. marta *žetonu vakars*? Ar nojautām, ka šī varbūt iznāk pēdējā svinīgā, jautrā un kāda tur vēl kopāšanās šāna. Šogad reformu dēļ vidusskolās izlaidumi iecerēti kaut kad augustā, kad laba tiesa beidzēju virinās augstskolu durvis.

Žetonu vakars ar izlaiduma pieskaņu izdevās labi. Mani kā tēvu ļoti iepriecināja pašu jauniešu (aizkadrā Vairas Kamaras režija) sagatavotā literārā montāža. Jau vairākus gadus Vaira šajā reizē rosina uz literāru jaunradi topošos absolventus. Mainās tikai tēma. Šogad tā bija izcili atbilstoša — *Ceļš*. Klausoties jauniešu tekstos, jūtot dziļi izauklētus personiskus, autobiogrāfiskus un reizē poētiskus vārdus, reizēm bija grūti noticēt, ka ne zilbes nav rakstījuši profesionāli literāti. Kad vēlāk Vaira man paškritiski teica “Bija arī negludumi un bedrītes”, es atbildēju: “Soreiz pat to nevar pārnest, jo tēma taču ir *Ceļš*!”

viņa ādā. Pēc tam pastāstīja, cik stundu drīkst būt direktoram.

Toms: — Direktors ir atbildīgs arī par skolas budžetu un visām naudas lietām, kas saistās ar skolu. Pa dienu bijām pie Gunāra Laicāna. Pagasta padomes priekšsēdētājs bēdājās, ka viņam nav *ēnas*.

Ģirts: — Arī pusdienojām kopā. Direktoru atstājām tikai uz dažām minūtēm, kad viņam bija saruna ar skolotāju Imantu Brusbārdi. Viņi runāja kaut ko tādu, ko mēs nedrīkstējām zināt.

— Vai iespēju būt par *ēnām izmantosiet arī nākamgad? Varbūt jau ir doma, kam būsiēt ēna?*

Visi: — Jā, iespēju izmantosim!

Dace: — Nezinu, kam būšu *ēna*, bet zināšu, ka laikus viss jāizdomā, lai nav pēdējā nedēļā jāmeklē.

— Cik vērtīgs ir šāds pasākums?

Ģirts: — Tā tu vari kaut nedaudz apjaut, vai vispār gribi strādāt iedomātajā profesijā.

Dace: — Tagad citi skolēni ir pārsteigti, cik tas ir interesanti. Un ekonomikā dabūjām atzīni! Vismaz viena diena atšķiras. Arī citiem vajag par to padomāt, jo tā ir *baigi* labā iespēja.

Dita: — Ir tik *forši* salīdzināt, kur katrs ir bijis un darījis.

— Vai tev bija doma, ka tu varētu kādreiz pats būt skolas direktors?

Pīters: — Man patīk, ka šeit ir ļoti kluss un mierīgs. Nakti varu labi izgulēt. Mums ir vilcieni, mašīnas, autostrādes, kas traucē miegu.

— No kurienes jūs esat?

Martins: — No Skovbo, tas ir apmēram 40 km no Kopenhāgenas. Skovbo ir piecas mazas pilsētiņas, kas veido vienu apgabalu. Dzīvojam dažādās vietās, bet visi kopā esam skolēnu pašpārvaldē jauniešu skolā, kas ir ārpusšķolas pasākums.

— Pastāstiet, kas interesants šeit noticis?

Pīters: — Varēju redzēt, kāda ir šīs zemes kultūra. To, ka viss ir nedaudz vecs, piemēram, krēsli. Mums tie ir jauni. Mums nav arī lampu, kas sīc.

Martins: — Bet es domāju, ka tam visam nav ne vainas. Mēs varam redzēt atšķirības starp Dāniju un citām valstīm. Šāda veida braucieni ir arī labs veids, kā satikt jaunus draugus. Mūsdienās nav problēmu sazināties.

Tāpēc arī nenovēlēsīm mūsu jaunajiem to “gludu”, “bez likumiem” un tamlīdzīgas svinīgas muļķības. Tikai — katram savu un līdz galam!

*Alnis Auziņš,
vairāk tēvs, mazāk redaktors*

Jauno šahistu panākums

6. un 7. martā grupa Dundagas vidusskolas audzēkņu sekmīgi piedalījās Rīgas šaha skolas rīkotajās kvalifikācijas sacensībās.

Jurģis Remess izcīnīja 1. vietu, iegūstot 7,5 punktus no 8 un izpildot 4. sporta klases normatīvu. Ceturto sporta klasi ieguva arī Arnis Sirkels (7 punkti un 3. vieta), Edgars Pabērzs (5,5 punkti) un Didzis Pabērzs (5 punkti). Tāpat slavējami cīnījās Raivis Pabērzs (3,5 punkti) un Edijs Tropiņš (2,5 punkti). Jāpiebilst, ka Edgars un Edijs mācās tikai 3. klasē, bet nopietnākām šaha nodarbībām zēni pievērsušies šajā mācību gadā.

Pavisam sacensībās piedalījās 31 dalībnieks, no tiem 4. sporta klasi izpildīja astoņi. Tātad puse no jaunajiem 4. sporta klases šahistiem ir dundadzieki, kas šāda mēroga sacensībās piedalījās pirmo reizi. Turklāt mūsu puīši patīkami izcēlās ne vien ar labu spēli, bet arī ar pieklājīgu

Ģirts: — Kāpēc nē? Arī tagad tā liekas. Lai arī ir papīra kalni, daudz lēmumu jāpieņem un *baigā* skriešana. Bet tas vismaz nav vienmuļš darbs kā grāmatvedim. Taču direktoram vajadzīga milzu pacietība. Mūsu direktoram tā ir apbrīnojami liela!

Dace: — Lai arī mani interesēja tieši friziera profesija, sapratu, ka šis darbs ir diezgan grūts. Vajadzētu vismaz trīs dienas pavadīt kopā, lai izjustu darbu pa īstam.

Māra: — Darbs bankā ir psiholoģiski smags, jo ikdienā jāstrādā ar klientiem. Tā kā šajā bankā ievēro principu *klientiem vienmēr taisnība*, tad reizēm nav viegli tikt galā ar *grūtajiem* apmeklētājiem. Tu nevari būt speciālists tikai vienā nozarē, ir jāzina viss. Piemēram, izsniedzot kredītu, jāzina, vai attiecīgajai nozarei ir izredzes. Taču atalgojums ir labs, ar to var sevi nodrošināt.

Dita: — Man gan ir jāpadomā, vai gribētu strādāt bankā. Jāpaskatās arī citas iespējas.

— Vai gadījās arī kāds kuriozs?

Ģirts: — Jā! Pamanījām, ka direktors interesanti ieslēdz pildspalvu — ar galu uzsit sev pret pieri. Un tas nenotika vienu reizi vien!

Una Upīte

Pīters: — Lieliska iespēja nostiprināt angļu valodas zināšanas.

— Interesantākie brīži brīvajā laikā?

Martins: — Pilnīgi noteikti — pirts!

Pīters: — Jā!

— Vai tu dienās domā būt politiķis?

Martins: — Mani tas saista, bet nezinu. Tam vajag daudz laika, bet man tā nav. Tā kā nedzīvoju Kopenhāgenā, daudz laika pāiet braukājot, un tā nekad nevar pāspēt uz visām vajadzīgajām sapulcēm.

— Vai nākamgad atkal brauksiet?

Abi: — Jā, protams!

Martins: — Man nākamgad būs pēdējais gads padomē.

Pīters: — Tad es pārņemšu vadību!

Martins: — Bet es šeit varu atgriezties kā privātpersonal!

Una Upīte

uzvedību.

Paldies uzņēmējam Imantam Zingnikam, kas nodrošināja mūsu komandai iespēju divreiz aizbraukt uz galvaspilsētu!

A. A.

Bumbu spēlētāju sekmes

Kārtējos sasniegumus guvuši *Una Silas* audzēkņi. Izcilākais panākums 1990. gadā dzimušajiem zēniem. 13. un 14. III Rīgā Latvijas jaunatnes volejbola čempionātā finālā 2. vietu izcīnīja *Lauris Seržants, Uldis Reinis Kārklevalki, Kristaps Krūziņš, Uldis Štranders, Reinis Ošiņš, Reinis Veinbergs, Kristaps Gološinskis un Matīss Jānbergs*, tikai divu vairāk zaudētu setu dēļ atpaliekot no 1. vietas, toties apsteidzot Rīgas volejbola skolu. Paldies vecākiem par atbalstu un *Kurekss* par kreklīņiem ar skaistu uzrakstu DUNDAGA!

25. II Aizputē Kurzemes novada tautas bumbas finālā mūsu 4. — 5. klašu zēni savā grupā ieguva 2. vietu. 23. III Kuldīgā Kurzemes novada sacensībās volejbolā 1. vietu izcīnīja 6. — 7. kl. grupas zēni, trīs 2. vietas — 4. — 5. kl. grupas meitenes un zēni un 8. — 9. kl. grupas zēni.

A. A.

Ne no maizes vien

Ne šķirt, bet vienot

Dundagas luterāņi pusgadu pavadīja bez sava mācītāja. Tas ir vēlams, bet pa lielai daļai zudis modelis — draudzes gans dzīvo kopā ar draudzi, ir kopā ar to priekos, bēdās, ikdienā. Šis cilvēks ar laiku kļūst par visas vietējās sabiedrības neatņemamu daļu, zināmā mērā — par tās garīgo līderi.

Neviens nav mani pilnvarojis runāt draudzes vārdā, tomēr riskēšu, sacīdams: pastāvīga mācītāja trūkumu izjutām daudzi, ja ne visi. Beidzot sagaidījām. *Armands Klāvs* — trīsdesmitgadīgs Teoloģijas fakultātes un Lute-
ra akadēmijas absolvents. Šogad viņu gaida ordinācija.

Jā, un vēl. Tas, vai jaunais mācītājs iesakņosies Dundagas vidē, lielā mērā būs atkarīgs arī no mums.

— Esmu vidzemnieks. Cēsis ir mana dzimtā pilsēta, tur sāku kalpot kā pērminderis un zvaniķis. Pašlaik turpinu mācības Filozofijas fakultātes maģistrantūrā. Nezinu, ko izraudzīšos beigu darbā, ko un kā rakstīt, un vai vispār to gribu. Kā jau students.

— **Pastorālā kalpošana nav bieži sastopams arods. Kā notika ar tevi? (Sarunas sākumā Armands ierosināja vienam otru uzrunāt uz tu. — A.A.)** Bēr-
nībā taču nedomāji — būšu mācītājs?

— Nē, nē. Bērnudārzā es sapņoju kļūt par šoferi. Man īpaši tuvs likās *gaziks*. Bet... to ir grūti izstāstīt... Es izjutu dziļu un dabisku pārliecību, ka jāmācās Teoloģijas fakultātē. Es to SA-
PRATU — samērā vēl, pēc armijas. Savā ziņā arī nebija tik viegli, es iekšē-
ji cīnījos. Kā iesākšu? Man jau īsti *vide-
nes* nebija, biju beidzis profesionāli tehnisko skolu, izmācījies par galdnieku. Ar mani bija gandrīz kā ar Mo-
zu: Dievs, sūti ko sūtīdams, ne mani! Ne runāt protu, ne uzvesties...

Sāku studēt un uzreiz kalpot Cēsu Sv. Jāņa draudzē. Tādu lietu nevar mācīties vien akadēmiski, vajag arī darbību. Ja zināšanas krāj tikai prātā, bet sirdī nekas nenotiek, tad tas kļūst riskanti.

— **Šīsdiens sprediķī galvenā atziņa — cik reizēm sarežģīti pateikt jā Jēzum, arī it kā rūdītiem kristiešiem. Kā tev pašam bija ar jā toreiz, pirms gadiem septiņiem?**

— Izšķiršanās bija krasa. Es gāju un

darīju. Nomainījās gandrīz visi vecie draugi. Es viņiem kļuvu neinteresants, jo neizprotams. *Kam tev tas viss, kā tu dzīvoši, kā naudu pelnīsi?* Grūti izstāstīt.

— **Kaut gan it kā jau vajadzētu?**

— It kā... Dabiski viss notika, vecie draugi atbira, es viņiem pakaļ neskrēju. Tas bija spējš pagrieziens, savā ziņā ne ar prātu izdarīts. Tā gan.

— **Kā notika pavērsiens uz Dundagu?**

— Pavisam neplānoti. Satiku draugu — Ilmāru Noviku. Viņš krenķīgs — esot norīkots kaut kur kalpot, bet viņam tas nepatīk. Pusstundu vēlāk viņš man saka: kaut kas mainās, arhibīskapam ir cita ideja! Man uzreiz radās aizdomas: vai tikai tā ideja neesmu es? Noskaidrojās, ka tiešām tā ir. Dundagu nepazinu, nezināju pat, kur tā atrodas. 7. martā ierados pirmo reizi.

— **Bet armijas disciplīnas taču nav, drīkst atteikties.**

—Jā, protams. Taču es piekritu. Kādreiz ļoti domāju, ka jāplāno dzīve, bet pēdējā gada laikā vairs ne. Kur mani sūta, tur eju. Varbūt visur citur var plānot un rūpēties par sevi, bet ne šajā darbā. Baznīca nav tā vieta, kur domāt par amatiem un karjeru.

— **Man patika tava draudzes padomē izteiktā doma — dažādot dievkalpojumu norisi, nepieturēties tikai pie vienas kārtības. Atcerēties, ka dievkalpojums ir svētki.**

— Esmu kalpojis Cēsu, Krimuldas, Jēkabpils un Vecpiebalgas draudzē. Ja esmu kaut ko labu redzējis, tad paturu prātā un domāju, kā to citur piedāvāt un ieviest. Vai otrādi — ja ir kāda neveiksmīga pieredze, tad domāju — nē, no tā vajadzētu izvairīties.

— **Tagad darba gaitā jāiepazīst Dundaga, draudze, sabiedrība.**

— Jā, protams. Esmu jau sācis dzīvot te. Liela daļa draudzes ir veci cilvēki, kas paši vairs nevar ierasties baznīcā, ceru braukt pie viņiem un tā iepazīt.

— **Mēs tiekamies ciešanu laikā, ar skatu uz Lieldienām. Kā tu uzrunātu ļaudis šādā laikā?**

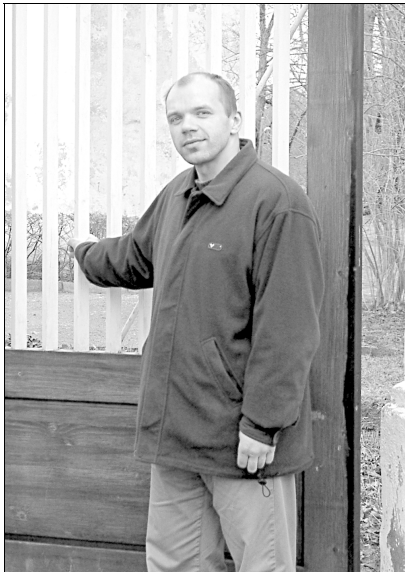
— Cilvēkam parasti nav patīkami domāt par kāda ciešanām. Bet ar šādu meklējumu un pētījumu palīdzību, ar gavēni, no kaut kā atsakoties, var radīt tikt tuvāk Baznīcas noslēpumam. To nevar ņemt un vienkārši izlasīt, nevar ieraudzīt, un tomēr — kaut daļēji arī mēs varam būt līdzdalīgi. Kaut soli tuvāk nonākt tam, kas notika pirms tik daudz gadiem. Apjaust, ka tam ir tiešs sakars ar mani. Baznīca Lieldienas svin kā svētkus, kas nav drūmi un smagi. Reiz dzīvojis cilvēks, kas bijis dziļi ieinteresēts ikvienā no mums. Izrādās, pats Dievs cilvēka veidā. Viņš ir visu izdarījis, izcietis, gājis, kur it kā nevajadzēja iet, līdz pašam galam, līdz nāvei. Kāpēc tā vajadzēja darīt? Viņš arī tagad ir blakus mūsu bēdās un pārdzīvojumos.

Lūkot tam visam tuvoties ir ciešanu laika uzdevums. Caur ciešanām virzīties uz augšāmcelšanos. Tas ir nedalāms vienots veselums.

— **Tu tagad dzīvoši klāt pie draudzes, pie vietējiem iedzīvotājiem. Luterāņi nav vienīgā kristīgā konfesijs Dundagā. Kā tu saredzi sadarbības iespējas?**

— Noteikti tādas jāmeklē. Man nav nekādu aizspriedumu pret citām konfesijām. Noteikti negribu teikt, ka citi visi nonāks ellē. Paldies Dievam, tas laiks, kad cits uz citu rādīja ar pirkstiem, ir pagājis. Pastāv kultūras veidotas tradīcijas. Savas īpatnības ir luterāņiem, baptistiem, pareizticīga-

jiem. Jā, ir atšķirības, un mums, cilvēkiem, ir grūti uz to visu paskatīties kopumā, kā uz gleznu — no malas. Bet tā tiešām ir daudzveidīga Dieva darbība — katrā draudzē, katrā vietā, kur vien cilvēki kaut ko kopā vienprātībā dara. Ja mums izdotos vairs ne tik ļoti skatīties uz mazsvarīgo, kas mūs šķēļ un rada nesaprašanos, tad mēs spētu ieraudzīt centrā vienu Personu. Tad pavērtos brīnišķīga sadarbība daudzās jomās, kas vēl nav pieejama,

■ **Armands Klāvs** ver luterāņu baznīcas vārtus. Ikviens ir aicināts.

Dundadznika foto

arī luterāņiem. Es daudz vairāk skatos nevis uz to, kas šķir, bet uz to, kas vieno.

— **Dažāda ir attieksme pret jaunajiem strāvojumiem. Dundagā darbojas Prieka vēsts, daži no viņiem kādreiz bijuši luterāņu draudzē. Palaikam tas šķēļ viedokļus — dzird neiecietību pret atšķirīgo, skaļāko (bet varbūt dzīvespriecīgāko?). Izskan arī paškritiska atziņa, ka tas ir tradicionālo draudžu nepadarītais darbs.**

— Veselīgs skatījums.

— **Lai gan ne pārāk izplatīts. Šķiet, vairāk ir neuzticības, neizpratnes. Jā, viņiem skaļums lielāks. Mēs esam vairāk sevi. Varbūt pat reizēm par**

daudz klusi un nepamanāmi? Varbūt savu aukstumu reizēm turam priekšā kā pareizības vairogu? Varbūt mums pietrūkst ziņu citam par citu? Pie viena galda dažādu konfesiju pārstāvji, pašvaldības līderi un nozaru vadītāji nav sēdējuši. Bet droši vien derētu, jo tēmu, ko apspriest — mūsu vispārības labā — netrūkst.

— Esmu redzējis labas sadarbības paraugus. Iestājos par kopā nākšanu, spriešanu un rīcību. Mēs varam mācīties cits no cita. Pašlaik ienāk jaunas kustības, tur cilvēki, idejas pārņemt, mēdz būt rosīgāki. Taisnība, arī viņi nekur neizbēgs no zināmiem rāmjiem. Pamazām arī viņu starpā radīsies cilvēki, kam būs jāuzņemas vairāk atbildības un jākāro lietas. Izveidosies līdzīga pārvaldes sistēma kā mums, luterāņiem, kā katoļiem. Tāpēc arī viņi var mācīties no mums. Gudri jau ir mācīties no citu kļūdām.

Esmu par to, ka mēs mācāmies no otra kristīga cilvēka visu, skatāmies uz kļūdām un tās analizējam. Arī mums, luterāņiem, derētu kritiski pāraudzīties uz sevi. Ja reiz ir Dieva aicinājums, vai tad tas nepārņem pilnībā? Es esmu līdz ausīm iekšā draudzē, un tad viens no pašu vidus pēkšņi jautā: vai tad tas ir piedienīgi? Labāk jau atturīgi. Tas, ka dažas reizes gadā aiziet uz baznīcu, šķiet normāli. Bet no jaunajām kustībām teic: ko jūs, tas nu gan nav normāli! Ar ko jūs nodarbojaties?

Vai viņiem nav taisnības? Dedzību vajadzētu pamācīties. Nē, man nav teoloģisku iebildumu pret jaunajām kustībām. Sadarbības pamatojums ir vienkāršs: es pazīstu Kristu, tu pazīsti Kristu, tad taču mums ir par ko parunāt!

— **Vai tas nozīmē, ka Dundagā varētu notikt starpkonfesionāli pasākumi?**

— Esmu par. Latvija ir labs paraugs. Es pat nezinu, vai ir vēl kāda valsts, kur dievkalpojumā reizē kalpotu tik dažādu konfesiju garīdznieki. Tas ir iedvesmojoši.

Alnis Auziņš

Vesels kā ronis

Polārlāči atpeldējuši!

Māra un Ģirts Freibergi atgriezušies no pasaules čempionāta āliņģa peldētājiem, kas februāra nogalē risinājās *Muoni* (Somija). Māra un Ģirts vienīgie no 13 cilvēku kuplās Latvijas delegācijas izmēģināja spēkus gan 25 metru distancē uz laiku, gan 50 metros bez laika uzskaites. Garā pelde ledus ūdenī notika 34 grādu salā, un to riskēja izmēģināt tikai daži no 240 dalībniekiem. Māra un Ģirts ieguva pagodinošo *Polārlāču* apliecību. Piedāvājam abu dundadznieku stāstījumu.

Zili stikli, zaļi ledi

Sacensības notika 1 000 km attālumā no Helsinkiem, 230 km aiz Polārā loka. *Muonio* ir ievērojams somu ziemas sporta un atpūtas centrs *Jerisjarve* ezera krastā. Visapkārt brauc ar sniega motocikliem, slido, apgaismotā trasē slēpo cauru nakti. Somi teic, ka valstī esot ap 300 000 *roņu*, Helsinkos vien ziemā aicina vismaz ducis lielu āliņģu. Taisnība, mums gan radās iespāids, ka viņi par *roni* godā ikvienu, kas pēc pirts ielec āliņģī.

Visapkārt redzējām ledu, sniegu un nevainojamu kārtību. Lielī ceļi un šauras taciņas, laukumi pie lielveikaliem, degvielas uzpildes vietas un māju priekšas — viss notīrīts. Sniegu stumj ar šķūrēm, novāc ar sniega pūtējiem un tādiem kā skrāpjiem. Sāli nekaisa. Laukumi pie sabiedriskajām iestādēm nobērti ar granīta šķembām, pavasarī tās savāc.

Braucām gan pa lielajām šosejām, gan pa šauriem vienvirziena vietējās

nozīmes ceļiem. Ik pa gabaliņam sniegā izšķūrētas kabatiņas ļauj satiksmes līdzekļiem ērti samīties, un zīmes norāda, kam jādod priekšroka. Gar ceļiem vērojām visai daudz savrupmāju — tās lielākoties vienvietu, divvietu, pārsvarā no koka un spilgtās krāsās — dzeltenas, oranžas, zaļas, ar sarkaniem jumtiem un baltiem balkoniņiem.

Kā mākslas darbi polārajā ziemā izskatījās egles — sarmainā vatē ietīti sniega troļļi. Sacensību vietā mūs sagaidīja iespaidīgas ledus skulptūras — vīrietis un sievietē, liela auguma sniegavīrs un sniegasieva, abi peldkostīmos. Goda pjedestāls no ledus, un prožektoru gaismā tas mirdzēja sarkanā, zaļā un dzeltenā krāsā.

Pirmajā naktī *Muonio* vērojām skaistu ziemeļblāzmu. Mēs gan nebijām tik lielā sajūsmā kā pārējie komandas biedri, jo pērn savos *Jaunbrūķos* redzējām vēl diženāku.

Augums viņšos, āķis lūpā

Pasaules čempionātā līdztekus mums un mājiniekiem somiem piedalījās komandas no Krievijas, Vācijas un Libānas, kā arī daži individuālie sportisti no Francijas un Polijas. Aiz daudzskaitlīgajiem somiem (ap 180 *roņu*) un krieviem bijām trešā kuplākā delegācija. Vislabākos panākumus guva mūsu jaunākais dalībnieks, četrpadsmit gadus vecais iecavnieks Mārtiņš Smits, kas vecuma grupā līdz 20 gadiem izcīnīja 5. vietu. Mūsu vecuma grupa, līdz sešdesmit gadiem, bija viskuplāk pārstāvēta, turklāt liela daļa somu *roņu* ir bijušie peldētāji, īsti profesionāli. Negribam aizbildināties, bet traucēja vēl vairāki apstākļi. Tā, piemēram, agrāk *savienības* laikos arī ziemas sacensībās leca ūdenī kā parastajā peldēšanā, šeit toties startu deva ūdenī, bez atspēršanās. Piedevām Māra nokavēja startu, nesaprazdama, ka izsauc viņas uzvārdu. (*Māra palika 30. vietā, Ģirts — 20. vietā. — Red.*) Arī brass mums būtu vēl krietni jāpatrenē. Bet esam pilni apņēmību piedalīties vēl vienu reizi! Āķis lūpā ir!

Te vieta pateikt lielo **PALDIES** visiem labvēļiem, kas ļāva mums tik tālu aizbraukt un samaksāt dalības naudu: **Dundagas pagasta padomei, vietējiem uzņēmējiem Jānim Apšītim, Imantam Zingnikam, Valdemārpils biteniekam Mārim Krišmanim un Robertam Riekstiņam no Lauņu dabas parka, Talsu sporta namam un Hansabankai ar Talsu domes starpniecību.** Tāpat gribam pateikties tu-

vākajiem
k a i m i
ņ i e m u
d r a u
g i e m,
kas deva
līdzī
ceļmaizi
tiešā un
pārnēstā
nozīmē un
kas pali
ka pieska
tīt māju.
Visu ceļo
jumu iztikā
m ar līdz
ņemto pārtiku
— *Lāču* maizi,
samaltu
speķi, sausa
jām zupām,
sēņu pulveri,
kaltētiem
zaļumiem,
dzērvenēm,
riekstiem
un medu.

Sacensību vieta bija kā nosēta ar vismaz piecdesmit kempingiem, mēs apdzīvojām divus. Katrā mājā iekārtota sauna, duša, apsildāma grīda, pie atklātās peldvietas — saunas un burbuļvannas. Pēc peldes mūs gandrīz dzīšus iedzina ģērbtuvēs. Saunā gan negājām. Daži no mums, latviešiem, pārlietu lielo ērtību dēļ pat saķēra iesnas! Tā ir veca patiesība — jā-sargājas nepārkarst. Mūsu mājās vispār nav siltā ūdens un mums arī pēc āliņģa pirts neprasās.

Februāra pēdējā dienā, kad pusdeviņos no rīta bija jāpeld *Polārlācis*, termometram pie viesnīcas pietrūka iedaļu! Pie āliņģa rādīja minus 34 grādus, un tas acīmredzot lielo daļu atbaidīja. Lai gan sūkņi nemitīgi dzenāja ūdeni, tomēr sacensību rīkotāji ik pa laikam zvejoja viņšus. Tik un tā iznāca peldēt stiklainā ūdenī. Peldējām abi kopā, apmēram pusotru mi-

■ **Ģirts pie sniegasievas-ronenes Somijā.**

Foto no M. un Ģ. Freibergu albuma

nūti. Vasarā šādu distanci varam veikt uz pusi ātrāk. Pārsteidzoši, bet somi krietnajam salam nebija pielāgojuši ne tikai termometrus. Izkāpšanai no āliņģa bija paredzētas trepītes ar dzelzs margām. It kā apsildāmas, bet... līdz mīnus 25 grādiem. Kad kāpām ārā, tad uzmanījāmies, lai nepie-skartos un nenorautu rokām ādu.

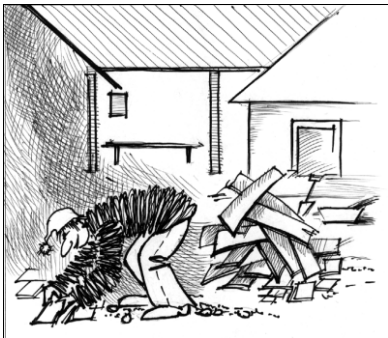
Krašņa bija čempionāta atklāšana un noslēgums, kad visi priekšnesumi notika āliņģī, bet viens — pa daļai gaisā (ar hēliju pildīti baloni). Ap sirdi kļūst silti, atceroties, kā milzīgajā salā kūp āliņģis, bet no gaisa krīt zeltsudrabotu putekļu lietiņš. Notikušo neļaus aizmirst arī fotogrāfijas, diplomu, *Polārlāča* apliecības un dalībnieka pie-miņas zīmes.

Alnis Auziņš

Temuļa jaunie piedzīvojumi

Naktī no 6. uz 7. martu pie autoostas sakurts iespaidīgs sārts, sadedzinot celtniecībā nevajadzīgas un vajadzīgas lietas, kā arī lielu klubkrēslu. Fakts.

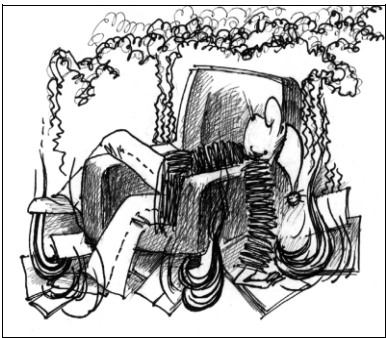
Zīmējusi Sandra, rīmējusi Sinla

Juzdams romantikas alkas, Temuls iet pēc smalkas malkas. To, kas būvēm pāri paliek, Glīti visu sārtā saliek.

“Ugunskurs nakts tumsā liesmo...” Temuls uzvelk senu dziesmu. Aizkliedēdams vakarkrēslu, Vīrsū uzkrauj dižu krēslu.

Manot liesmu silto glāstu Tā kā mīļu, jauku stāstu, Izstaiņjis kājas baudā, Temuls ieslīgst maigā snaudā...

“Voi man šes! Kā sāp! Kas dūra? Kas te smird? ... Kas guni kūra? Oj, es pats... Ak posts un bēdas — Cauri zābaki un pēdas!”

Konkurss *Pazīsti savu dzimto zemi!*

- Atbildes uz pēdējās — VII kārtas — jautājumiem
- Kā atšķirt žagatas tēvu no mātes? **Tēvs — balts ar melnu, māte — melna ar baltu.**
 - Cik jūras bāku uzcelts Kolkasragā? **2 koka, 1 mūra, 1 dzelzs.**
 - Kādu koku augļiem galos ir krusts? **Pīlādzim un kadiķim.**
 - Cik daudz ūdens nepieciešams 1 t augstākā labuma papīra ieguvei? **1000 kub.m**
 - Kur atradās mūra vējdzirnavas Dundagas pagastā pirms kara? **Dundagā, Vīdālē, Ģipkas Puriņos.**
 - Kur aug Dundagas pagasta dižākais ozols? **Cirstes Rīgzemjos.**
 - Zem kāda krūma zaķis guļ, kad lietus list? **Zem slapja.**
 - Cik gadus skuļas saglabā parastā priede, cik — ogu īve? **2 — 3; 8 — 10.**
 - Arklis — aramzemes mērvienība. **Apm. 60 pūrvietas (vācu arklis).**
 - Kura autora kādā darbā viens no varoņiem ir lielais dundadznieks? **Aleksandra Grīna *Dvēseļu putenis*.**

Ar izsmelošām atbildēm iepriecināja **Daiga Mužellovska** un **Rīta Zemtiņa**. Īpaši izvērstas atbildes uz 2., 5. un 9. jautājumu. Tā D. Mužellovska norāda, ka 16.gs. vidū celtajām bākām katrai bijis savs nosaukums — Dienvidu jeb Augšējā un Ziemeļu jeb Apakšējā un ka pēc atjaunošanas torņu augstums bijis attiecīgi 19 un 24 metri. “Abas ēkas pēdējo reizi nostiprinātas 1858.g. Šajā gadā uzstādīta arī peldošā bāka.” R. Zemtiņa savukārt raksta, ka Vīdāles vējdzirnavu lejasdaļa vecumdienās izmantota kā kūts, savukārt augšdaļa kā mežu ugunsgrēku novērošanas vieta. Ģipkas dzirnavas 60. – 70.g. mijā robežsargi saspridzinājuši un akmeņus aizveduši uz Kalteni lašu mazuļu audzētavas celtniecībai. 9. jautājumā konkurssantes skaidro, ka 13.gs. par arklu saukta ar vienu zirgu apstrādājama zemnieka saimniecība. R. Zemtiņa: “16.gs. vidū jau bija 5 dažāda lieluma arkli. ... Zviedru valdība cenās Vidzemē arkļus nolīdzināt, bet šo likumu neieviesa.”

Paldies dalībniekiem!

Mēs tikāties martā...

Saules pielietā sestdiena. *Sendienu pensionāri, atguvuši spēkus un vainas pastūmuši malā, dodas uz tautas namu. Gada pirmā balle! Smaidi, sarunas. Prieks par kalķenieku pulciņu un Kandavas viesiem.*

Mūsu prezidente Aina sagādājusi pārsteigumu. Koncertē atraktīvais talsenieks Reinis Švēdenbergs. Aplausus un ziedus saņem mazais solists, mamma un skolotāja.

Suminām jubilārus — 40 gadu kāzu jubilejā, 80, 70 un 60 mūža gados.

Īpašu programmu sagatavojusi ansambļa vadītāja Rita Zemtiņa. Skan *Sendienu* himna (autore — Ritas kundze).

Tad veltījuma dziesma mātēm un vecmāmiņām. Katra jūtas ievērota! Ikvienam jubilāram īpaša dziesma. Cik grāmatu un nošu rakstu Zemtiņas kundze ar mīlestību pāršķirstījusi! Ansambļa sievu balsīm piepulcinātas trīs skanīgas vīru balsis. Tas dod sulīgumu. Sirsnīgs paldies Ritas kundzei un ansamblim par dziesmoto prieku! Jubilāres radi un draugi godina ar apsveikumiem un ziedu klēpjiem. Dzīves gudrības bagātīe cilvēki dod tik daudz labvēlīgas enerģijas!

Skaties laimīgos mirklus, kuru mūžā bijis daudz. Ar tiem jūs bagāti esat, Un novēcot nebus ļauts. Pateicībā —

Ārija Jāvalde

Lielā cope

Skaists, apsarmojis 28. II rīts sagādāja Dundagas pagasta pirmo zemledus makšķerēšanas sacensību dalībniekus.

Pēc reģistrācijas un galvenā tiesneša Edvīna Zemtiņa iepazīstināšanas ar sacensību un drošības noteikumiem 12 dažāda gadagājuma zemledus makšķērētājus fotoattēlā iemūžina Visvaldis Biezbārdis. Pieredzējušie bļītkotāji spriež, ka sarma uz kokiem nesola lielus lomu. Taču paredzējums nepiepildījās! Pēc piecām stundām, nosverot visu dalībnieku guvumu, izrādās, ka Dundagas diķis bijis gana dāsns un dāvājis gandrīz 4 kg zivju.

Par pirmo pagasta zemledus makšķerēšanas sacensību uzvarētāju ar 1, 274 kg lielu lomu kļūst viens no jaunākajiem dalībniekiem — Māris Mierkalns. 2. vietā vecmeistars Edvīns Zemtiņš ar 0,954 kg smagu lomu, trešais — Visvaris Nierliņš ar 0,468 kg. Pirmo trīs vietu ieguvēji saņem pagasta padomes diplomus un dāvanu kartes.

Liels paldies foto veikala vadītājam V. Biezbārdim par balvām visjaunākajiem dalībniekiem, kā arī visneveiksmīgākajiem copmaņiem, tā rosinot veiksmīgākiem startiem. Novēlot visiem *ne asakas*, tiksimies vasarā sacensībās atklātos ūdeņos!

Edvīns Klēvers, sporta organizators

Talsu rajona pašvaldību darbinieku sporta spēlēs Rojā 20. III dundadznieki uzvarēja zvejnieciskajā veiklības stafetē. Individuāli Madars Šleiners izcīnīja 1. vietu florbola metienos un Sandra Kokoreviča 2. vietu šautriņu mešanā. 16 komandu vidū mūsējie ieguva 8. vietu.

No Dundagas kursējošie autobusi

Dundaga	Galapunkts	Maršruts	Kursē	Pārvadātājs
5:20	Rīga 8:20	Dundaga - Valdemārpils - Talsi - Pūre - Rīga	1 2 3 4 5 6 - nekursē svētku dienās	a/s Talsu autotransports
6:30	Dundaga 8:50	Dundaga - Mazirbe - Kolka - Mazirbe - Dundaga	1 2 3 4 5 - -	z/s Strautiņi
6:46	Rīga 10:10	Kolka - Dundaga - Talsi - Rīga	1 2 3 4 5 6 7	Nordeka
7:20	Dundaga 8:30	Dundaga - Akmeņdārzi - Rīgzeme - Dundaga	1 2 3 4 5 - -	z/s Strautiņi
7:20	Dundaga 8:20	Dundaga - Pipari - Seņķi - Dundaga	1 2 3 4 5 - -	z/s Strautiņi
8:00	Ventspils 9:40	Dundaga - Ance - Ventspils	- 2 - - 5 6 -	SIA Ventspils Reiss
8:10	Ventspils 9:50	Dundaga - Ance - Ventspils	1 - - - - -	SIA Ventspils Reiss
8:20	Dundaga 8:40	Dundaga - Sabdagas - Dundaga	1 2 3 4 5 - -	z/s Strautiņi
8:30	Dundaga 8:50	Dundaga - Pāce - Dundaga	1 2 3 4 5 - -	z/s Strautiņi
9:00	Talsi 9:50	Dundaga - Talsi	1 2 3 4 5 6 7	a/s Talsu autotransports
10:50	Talsi 11:38	Vīdale - Dundaga - Talsi	1 2 3 4 5 6 -	a/s Talsu autotransports
13:10	Rīga 16:10	Dundaga - Valdemārpils - Talsi - Pūre - Rīga	1 2 3 4 5 6 7	a/s Talsu autotransports
15:00	Ventspils 16:40	Dundaga - Ance - Ventspils	- - - - - 7	SIA Ventspils Reiss
15:05	Talsi 15:50	Vīdale - Dundaga - Talsi	1 2 3 4 5 6 7	a/s Talsu autotransports
15:15	Dundaga 15:30	Dundaga - Pāce - Dundaga	1 2 3 4 5 - -	z/s Strautiņi
15:30	Dundaga 15:50	Dundaga - Sabdagas - Dundaga	1 2 3 4 5 - -	z/s Strautiņi
16:05	Dundaga 18:25	Dundaga - Mazirbe - Kolka - Mazirbe - Dundaga	1 2 3 4 5 - -	z/s Strautiņi
16:15	Dundaga 17:25	Dundaga - Akmeņdārzi - Rīgzemes - Dundaga	1 2 3 4 5 - -	z/s Strautiņi
16:15	Dundaga 17:15	Dundaga - Pipari - Seņķi - Dundaga	1 2 3 4 5 - -	z/s Strautiņi
17:20	Ventspils 18:46	Dundaga - Ance - Ventspils	1 2 - - - 6 -	SIA Ventspils Reiss
17:20	Ventspils 19:00	Dundaga - Ance - Ventspils	- - - - 5 - -	SIA Ventspils Reiss
17:25	Talsi 18:15	Dundaga - Talsi	1 2 3 4 5 6 7	a/s Talsu autotransports
17:35	Mazirbe 18:10	Rīga - Talsi - Dundaga - Mazirbe	- - - - 5 - 7	Nordeka
19:25	Rīga 21:45	Mazirbe - Dundaga - Talsi - Rīga	- - - - 5 - 7	Nordeka

Juventus ieskandina pavasari

Dziesma iepazīna prieku — Un viņu paņēma strazds. Dziesma iepazīna ilgas — Un viņu sev paņēma lakstīgala.
A. Goba

Saulaina 7. marta pēcpusdiena. Liekas, ka pils zālē jau ienācis pavasaris — ar skanīgām studentu balsīm. Dundagā koncertē Juventus!

Latvijas Universitātes koris ir lielākais studentu koris Latvijā. Tajā pavisam 100 dziedātāju, un, kaut gan atbraukuši 55, visa podestūra piepildīta. Koris koncertu uzsāk ar seno studentu himnu *Gaudeamus*. Pirmā daļa nodota jaunā dirigenta — koncertmeistara Eduarda Fiskoviča — rokās. Izskan latviešu kompo-

nistu Imanta Ramiņa, Ilzes Arnes, lietuvieša Vītauta Mišķina un vācu komponista Frīdriha Mendelzona skaņdarbi. Jaunajam dirigentam šī ir pēdējā sagatavošanās pirms valsts eksāmena diriģēšanā 8. martā. Lai veicas!

Otro daļu vada galvenais diriģents Juris Kļaviņš. Klausāmie Studentu dziesmu svētkiem domāto programmu: Latgales jaunās komponistes I. Rupaines sešas latviešu tautasdziesmu apdares — mierīgās *Rāmi, rāmi padziedāju* un *Rūto*, draiskulīgo meiteņu dziesmu *Puiši jāja pieguļā* u. c. Koncerta izskaņā tiešām gaviļējošā *Gavil' puisis, gavil' meita*. Paldies koristiem, diriģentiem, koncertmeistarei par skanīgo pēcpusdienu!

Jums ir lieliski meistari! Jaunemaru galdniecības vadītājam Andrejam Andrejsonam sirsnīgu paldies sūta Ārija no bērnodārza

Pērk dzirnakmeni
Tālr. 9174944, 42452.
Vakaros — 3260174.

24. III Dundagas mākslas un mūzikas skolā notika Ventspils reģiona mūzikas skolu akordeona spēles nodāju draudzības festivāls. Piedalījās 6 mūzikas skolas. Šoreiz uz skatuves redzējām ne tikai individuālos priekšnesumus, bet pat trīs daudzskaitlīgus akordeonistu ansambļus. Katru dienu mūsu pils to nepiedzīvo!

Sandra Lielanse

Paldies klausītājiem!

Diemžēl arī šoreiz darvas pilieņiņš. Latvieši esot dziedātāju tauta. Bet kur Dundagas dziesmu mīlētāji? Zālē redzēju tikai dažus jauniešu kora dalībniekus. Kur pārējie, kur vidusskolas jauniešu kora koristi? Un ciema intelīgence? Vai tiešām esam tik noguruši, tik iesūnojuši, ka mūsu soļi pils durvīm aiziet garām?

Rita Zemtiņa

Lilija Akmane (1936)
Mirdza Liepiņa (1929)
Aldons Engelbergs (1925)
Erta Erenberga (1923)

«Dundadznieks» Nr. 3 (27) 2004. gada marts.

Dundagas pagasta padomes izdevums, iznāk reizi mēnesī, reģistrācijas Nr. 000702696

Redakcijas adrese: Pils iela Līkā muiža, Dundaga, LV 3270.

Redkolēģija: Gunta Abaja, Alnis Auziņš (redaktors, tālr.: 1-3232252, epasts: alnis@dundaga.lv), Ēriks Bērzkalns, Sandra Dadze, Anda Felša, Uldis Katlaps, Gunārs Laicāns, Aivars Miška, Rita Zemtiņa.

Publicētie materiāli ne vienmēr pauž redakcijas vai izdevēja viedokli. Par datu pareizību atbild tos snieguši amatpersona, citos gadījumos — raksta autors, intervijās — arī intervējamais. Pārpublicēšanas gadījumā lūdzam atsaukties uz «Dundadznieku».

Iespiests Talsu tipogrāfijā.
Metiens: 500 eks.